

و سونت نخواهد رسد آن در لفظ بار بار یعنی اولی کلمه سے ہم آن کیس سے استثنائی کج تمہائی + کہ عجز از بر تو ہوا
 درم کس در نے آید سے ادب انکھفظ مراتب کنیدی ادبی کردن مصدر جعلی آن مبتدائی سے زبک
 سے ادبے کر دیشہ فرادہ سہر خجالت ادا بخشور و پیشین است + صاحب سے نگاه سے ادب و چشم تر پنے
 رنجبانشہ + چاک چو ہے پر دلہا قابل سے آئے لی انجام وسیلے پایان انکہ نہایت نادر ہے
 پاک دلیر و شجاع و اطلاق آن بر شعلہ و خمر بخار است + کسم مشہد سے زودست و بر تم تا خمر سے پاک
 سرور + زجیب عشق از ان سینه ہے چاک برود + صاحب سے بر شعلہ بیباک بود وسیلے مراد + دستے
 کہ مراد دل و روانہ گذارند **صلی و ملی** تہ یعنی شی نامر بود دہر زہ چاہے است از اہل زبان تحقیق
 پوستے سے خراسان سے برود چشم نشین و نگر فرستے ننگن + دیدہ خون گشتہ ام چون آب دریا سے نہ است
 صاحب سے سخن و کوبے اہل برین نشوہ + حرف کج بہت ضرور رک کردن نشود + فوجی زور سے
 این و نیزہ خربے نادر + و عجم اوم تھے نادر + از گردون بر شبت خندہ ندادہ مراد + عشرت از چو قول
 کون بان سے تہ بود + یعنی جو صلہ نیز گفتہ اند سلیم سے بام من کش جو کوہ و کسم تلکین پیش گیر + کج دریا چپند
 توان جو شش زو از بے تھے + حکیم شرف الدین شفا سے سے کاشمہ نیزہ گشتہ پر لب کلام + چکوہ ز شش
 سے نہ زبان کہ نادر + تاثیر سے زریانت ہی بیخود دست چو جاب + باشد از بے تھے کس کہ مراد مشہد
 است **بی اصول اقتادون دایرہ** از خیر غریبہ ان و بے رتبہ لغادون سند در بحث ہول و کجول گذشتہ
بی صفی بداندی سے دیدہ و ملی بصر تائینا نظای سے بیبے دیدہ توان نمودن جراح
 کہ خردیدہ مراد دل خواہ باغ + شیخ شیراز سے چوستہ نظر تہتہ وصال مج + کہ عالم جسم کند سودقت
 سے بے برے + بے بغل کنا یہ از مجلس دہدست مرادف کہ اپیل سے بہرہ شد مولی مونسے
 سے گوہر کنے خربہ را زہرہ ہی جز ہرہ را + سلطان کنی سے بہرہ را شاہ اش سے سلطان باقی بہا
و بی قیمت کاوی پیش قیمت بر صید سے در زمان ما کجبت بلکہ بے قیمت بود + میں دارد نظرہ نیسان
 اگر گوہر شود + تاثیر سے کہ چہ بقدریم تاثیر بنیم از حادثات + چون منع سے بہا ر جازینا ما ذہ ایم
بی پایاب دریای میں شیخ شیراز سے وقتی در ہے تا میان دستے پہلے یزدوم + اکون ہاں بنداشتم
 دریائے سے پایاب را + **بی پرکار** بقاعدہ وہ بہ سلوب نند آن در بحث پای کے رفتن گذشتہ
 بیخواب انکہ قابل خواب باشد مراد صاحب سے خجالت یکشم زنا ہمای بیخواب خود + کہ بار خاطر آن
 رختہ دیوار میگردد **بی پروا نگاہ** وسیلے پروا اول بازو سے فراغ صاحب سے زبے پروا نگاہی
 آب در چشمش نیگردد + سر خورشید اگر آن سنگدل را در کند افتد **بیاب** **بی قرار** **و بی وقت**
 یعنی نیزہ تبدیل سے دم پر شوئے نرکان بیاب نوسے لرزد + کہ در زو شب زبر سار شیخ انداز آن ابرو
بی جرات انکہ در کردن کار جرات نہشتہ باشد نہ در لفظ بوسہ را کہ گشتہ **بی پروا** کشتن کنایہ از
 صریح و آشکار گفتن خواہ شیراز سے سخن سے برادہ میگورم از خود چون خمر برودن کے + کہ شش از بچ روز سے

نیت حکم پر نوزد سے ، چشم در و بخت و سیکے دیدہ در و دھاوی چشم بخنے
 ملی رو ٹونا بر محبت دینی گوئیے کہ تھان درشت بر سے کسی تو اندگفت محبت سے خوش را از او در
 برادر بیکند ، لاد ز گس عجب بے دیدہ در و بود اند و طغرا سے نامحیا تا چند پر و گئی با عاشقان ، خود بیا
 سنگ گزان او متوان پر شمشیر چشم ، در و لیس دار بر سے نبریم کہ یار آسین دل ، خوش سبت و طعم بخانی
 نبینم دهن زوید کلیم ، چون داغ ز سبک بر غم ، تا نیر سے بے چشم در و زری زو سے باغبان کیاست
 کل سپید و شرم ز جیل کز دہ حساب و پیشمار یعنی نخستین کلمہ از غلم و بہا و نسیر بود صاحب سے
 تا چند بھیا بابل نظر کنے ، ایک سید زوبت در حساب خط و مخلص کاشے سے شایر کہ بر رعیت خود
 عیاب کرد ، سیلاب گشت دغا ز خود را خواب کرد ، ملاہی سے در جہان وہ چیز و غور است نژاد آگے ، اگر غور
 کردن آن میشود بس حضور ، تا عاشق زہد فاسق شرم ممکن بیل نژول ، عشوہ محبوب شکل نظر سے کور
 لحن صوت بے ہولان بخت علم جاہلان ، یہا سے تقلید و گد سے زور و محصور ہی بخت خاطر و نسوان
 دل نشین چہ غور شکفتگی دخی بہت حضورستان مقام امن و امان در محصور پر گندہ خاطر و رنگ دل
 مخلص کاشے سے در بین علم زلفہ کز شام سیدہ شہ ، گردید حضور ز محبت کوس ، عارت الی سے چون خامہ
 سبک غور بھیر سے دل ، شد پیش رویا ہی در سر جو دارا ، و بھیر نہیں یار نسیر آمدہ شائے نگو سے
 ترا کہ در لب نوشین ہزار گونہ شفاست ، چہ ہمیشہ مرد حضور باید و ہشت ، علم شرف الدین شفا سے
 یار عاشق شدت دوران صیت ، عیسے ایجا کہ حضور شود ، یہ نحو و یہ خویش و یہ خوشی کنایہ از
 مہوش و تیریدانہ بیوہ کہ خشم نشستہ باشد چون آگور و نامہ و مثال آن بیدین کناہہ کہ کہ بکھن
 قدرت نہ ہشت ہشت صاحب سے عاشقان بیہن را زہرہ گفار نیت ، ورنہ سبک بوسہ پر خالیت و درج
 لبش ، بیدست و پا کناہہ ز سہر سہرہ و از کار رفتہ مخلص کاشے سے پابست او شدن نہ بین لازم چاست
 این دست و پا کہ بیدت ہاشد ، صاحب سے بصور اکند بے دست ہاشے کہ شوخ افند ،
 نشد نقشے دست از دے او آفیدہ بر دار و جید علی قصص انکہ بوقع حرف نہ از اہل زبانی بختن بختہ
 شائے سے لومن کون پسر زنی با بید علی رھے چون ، کناہی نفس ہبہ رنگ کردی ہی سبب سر و دل از ان
 کو از ما نند آن مینی فاشش کردن ز لالے سے اگر پردن دسم را ز دل ریش ، کند ہر وہ نہ شک سوزش
 خویش بید و لت مردن دینر کناہہ نہ تا قابل و ہر وضع و عطف و دینی سے نیت در ابا بوسہا جہاں در پنا
 ہشتہ جو یہ ولت پس از خانہ رسون کرد نیت ، لی روزگار شغفے کہ شغلہ کہیے نہ ہشت ہشتہ سالک ہشتہ
 سے دل و دارہ ام بس بقرار است ، بہند زلف او بے بقہ کار است ، لی رنگ بکاف فارے کناہہ از
 کے کہ چند ان جہت و نا کوس نہ ہشتہ ہشتہ ظہور سے سے از بے رگی سمنہ سہم ، و کہ درق آزانہ بر خاست
 ملی را بطیر غیر تنگم بکلم سے حرف سے بہند زو بود شیندن دند ، لی ریشہ اپنر لیشہ ہشتہ ہشتہ
 چون کاغذ بے ریشہ و آفیدہ بے ریشہ و مانند آن ملی از تہا و انکہ امان نہ صاحب سے زبیر سے جہج کہ

به تحقیق پیوسته بی ناز می نماید از صفی زمان شرف نغزده به زردی تو چنان چشم او داشتند بیاض + که شکر زردی
 به خراگش بی ناز که زن + طراسه وی شب که دختر زردی برده جمله گرشه + نزدیکت بنا به نزدیست بی نازی
 به میختره پین بسبک صائب سے هر چند مشکه توان کرد بی صلح + باد عده به نیز تو خورسند توان بود بی نفس
 بنگردم نه داشته هشد صائب سے میت مارا خبر خوشی زنده از زندگه به با بکلیج بی نفس با تده ای زنده ایتم
 بی کلی کردن گنا به از به نرگه و یوفای کردن بی نوا می بی سلامتی در بی باوند می با حفظ کشید بی ستمک دستند
 آن در حفظ خاطر صحن بیای بی نیازی تو از کرد که چنانچه جس کسی نبود در دل مجاز هست به سیده و به بود
 تا حق در جمل چون به بود چشمه و سیده بال و به بود نال و به بود گرو و سیده سیر
 سیده که عورے سے چون سجدت گرم خوده صیه سوزم + چون پنج ستم گشت خود سیده میرم + شغای سے
 نیت و تاشا دیده میران با + سیده دل گشای و قافان با + صائب سے به سزاد و این به بود کرد
 به پیشه که زیر تیغ در دمان خود پامیج کرده + مار زنده است چون سیکله زمام عمل کلین + سبکن چون برس
 و سبال خود به بود ناهن را + در پشت دستگی مرا چون غم در عهد مان + چون گل از به بود جندی فرختم بر پشت
 به بود خواری گنا به زهرات مخرج بیا کردن نغز سے چنان تیر کبیر سیر زرخ + که آسے ز به بود
 خور سے رنج ملی شجار را ای که جا زنده شده هشد شیخ او سے چو سبک نعلت اند که بود جزین
 از تنگ راه به بنجار + غور سے سے فکر دیگر کن غور سے چون نواذ آردن + خدمت عشق و چون ز عقل
 به بنجاره بی یار در به هشتا گزشت مثنی ناز که تا اینجا بحث کلمات دوت یعنی بود کنون شروع به بود
 در کلمات غیر دات یعنی بیابان مرگ که در بیابان میرد در جانش کس را سلوم نشود محمد و حفظ تو مثنی
 سے نذر سے طایبان خلق کرد بل انار سے + بیابان مرگ در بیم شیرانه نذر سے باشد + در جهان یار سب بیابان
 مرگ باد + هر که مار و نمون گش کند + و گش در نیجا و نعمت صائب نوسکی نشوسے در خرم بیابان مرگ +
 در گزهر که شاه راه نشت بیابان مشهور به لفظ برین مستطاب سے این بیابان را به شکار برین مستطاب
 + چون برس سبک گزشت در سفر هشد مراب بیابان نشین و بیابانی و بیابان نور و هر که در نشت
 بیاض سپه سے در حفظ زدن ستمک مخلص کاشنه سے بر سو او مگر چون زد سوسے کافر سے بیاض حکیم
 به حساب آرزو با بر کشید + در آنچه در ویا جگه گستان واقع شده که فصلی دو جان نذر اتفاق بیاض افتاد
 عبارت از نشت که در سواد به بیاض آرد و صفات کرده شد بیاض تیغ گنا به زلمهان و جلای تیغ
 حال الدین سلمان سے بیاض تیغ تو انیه حال غفر + زبان کلک تو نوا نه کیده است بی بی زان صاحب
 و مشکو کاره نغی سے نازش گفت خواجه کای بی بی + دل برین ذکر از دلن کیمی بیار ه در نغی که شاییش
 مثل عشق چکان و انور و جزو بر جو به یاما نذ آن به چید و بزین مرگ سیر و شیخ او افضل در این گلهان نوشته
 دکان را نه سے بل گویند عیبت به مطلق شر او و مصلح محمد الازن ایات جمع و خانه دسر به برت جمع
 و برنات جمع الجمع عیبت الله و عیبت لعنن و عیبت الدعاء و عیبت الاحرام گنا به از که

. متعلی . وزن تھیل جمع بیت المان و عیس علیہ ان بر علی است مختلف زین العابدین چنانچه از بعضی کتب تواریخ معلوم
 سے شود باقر کا شے در قرابت ہمارا متاخرین سے مبتدلی منی پر شیدہ و مانند دہرہ بال خود ساختہ با کھدوسہ
 بیت تھیل چینی بریم ہار کے قعات نام فرید از بہت بیخ و بچہ اصل ظہور سے جان بخیر و شہرہ سے
 تھیل سے کہ رک زندہ در صر کا درین ۴ و با لفظ بر کنہن ترجمہ ہستیمال و با لفظ نشاندن از عالم ہنال نشاندن لفظ
 زندہ و کنہن یعنی زینہ و مانند من کل شیخ شیراز سے و رخ کہم ہر کجا بیچ کردہ گذشت از فلک شاخہ بالا کے
 لودہ گر ایہ دور کے زور خور ۴ بیت ہزارہ ہر ۴ اور سے سے کہ چور ہر جگہ سے درد و غمت بی زندہ ہر شب
 روز سے چون ذکر تو در شوفاست ۴ تا آخر فرخ ہر شیراز سے شکر اند کہ و گر بار رسید بہ بیمار ۴ بیخ نکلی نشان
 کل توفیق سے بیخ نرسس پارنگس بولانا کا تھے در سو خند نام از بی شیراز سے جو بیخ نرسس از دروم
 اکندہ در خاک ۴ نہان معدن کنن ہندم ہر وقت بیخ چشم بائی ہار کے گوشت حکم توری تصدافی
 سے از عالم کاش سے نمت گزیدہ اند ۴ روی کو شیراز ۴ نور بیخ چشم بیخ کوشش زرد است یعنی فرسقا
 و شیراز سے انگریز است سید و رخی صورت کو با رخی آرد و محمد الہی علی قوسی گوید آن ہفتہ نوع است
 از انجکہ کہ بہ بہت کہ آن بید گر بہ و بید بخش و بید بی دید مشک و مشک بید نیز گویند بہ ہر شب بہت
 ادب و بید گر بہ و بخش سبب بید و سیاہ بید و بید بولہ نوعی بید کہ شاخہ اشیش ہفتہ بید ہر رول یعنی آفتہ است
 کہ آفتہ بید بخون خوانند و شاخہ اشیش ہل زین ہی ہشت و بید بیری ارادہ ہست و بعضے ارادہ بید مشک گفتہ اند
 لوز زنگ سہوی بید پیادہ یعنی نوعی زبید کور و ہستادین بیت سیف الدین ہفرنگے و ظاہر این نرسس
 و دخل انواع نہ کہ ہفتہ و ہونہ اسے از سبب بید پیادہ در ہار خلق تو ۴ با دہ کے دی عمان شہب غیر کشیدہ ہر
 ہار پیلے سے پاکستان جو ہی زندہ افان خیران ۴ شاخہ کمن تازہ و بید تر سے ۴ صاحب سے قانت بید
 لوز شہ چون سر کشید ہر بیوق تناسے حوالی کہ تر است ۴ شرقی سے کاہ آفتہ و غسم ابھی تک لیم ۴ طرہ سے
 لوز کہ ہشتادیم ۴ شوکت ہار سے مردم دیوانہ ارادہ کنت بہیری ہر سے ۴ بید بخون چون خزان گزیدہ ہر طرہ است
 تاخیر سے جو آن بید لوز کہ کسی در پیش آید ۴ شود ہل ہر سودر سخن زلف پریشانش ۴ دینی شہورہا ہی چون بیدار
 معانی ہفتہ چہ کہ خفت و شورہا گا ہی بیباشند و ہنہ و ہنہ و ہنہ چون بید لایمی ہر زہ گو و ہنہ گو و ہنہ گو و ہنہ گو
 نیز مستعمل و نام گیا کہ جو بے خزان گویند و از بزرگ آن جنگ و اشال آن ہند و ہر ہستی بیت ہنہ قانتے
 نیز شاعر ہست شرف سے پے خواب ہر ہر فرسخ کردہ ۴ ہنک بید بافت از سایہ ہنہ ۴ ہر تقدیر یعنی
 اول طرہ ہر شہر تیخ از شبہات کنت سلیم سے بر نشان با درم چون طرہ بید ۴ جو منج بیضہ خارج کردہ
 نرسس ۴ اور سے سے در مصافق تصان خون عدو ۴ ہا ہنہ شیر بید سکون مابہ ۴ نا کشیدت جہا ہنہ بید ۴ ہر
 ہزار ہر ہنہ بیکانت ۴ خواجہ جمال الدین سلمان سے بہ تیخ بید و سپر غم غم از دل کن کون بیرون ۴ کہ تیخ
 بید و سپر غم جو دیدہ انداخت غم در غم بید برگ نوعی از بیکانت شبہ برگ بید نظافی سے زقا و درہ
 نایخ و بید برگ ۴ توارہ توارہ مشہد و ہر متوک بید ہنہ در غمی صورت کہ در وقت ہنہ از ہنہ ہنہ در غم

تکویم خبر پیش تخت گناب بیداری با لفظ کشیدن مستعمل سلطان سے شب درازم تحصیل علم و حرکت عین و لسان
 بزرگسگین کشید بیدار و بر تشو سے بزم تا چند بیدار کشیدم و کز نسیان خواب اندر خواب دیدم بیدار بفتح
 اول و ذال معجم پاوه شطرنج و این ظاهر اسرب پاوه است یا ذوق جمع و با لفظ اندر ختم و راندن مستعمل خواجہ شیخیر از
 تا چند بازی رخ نماید بیداری خواجہ سیم راند و عوض شطرنج زدن از مجال شاهت بیزنگ بیای قبول نموده و طرح
 که پیش از کشیدن صورت یا بنای عمارت نقاشان از زکال و غیره کشند و بعضی آنرا میوسلے خوانند و این مجاز است
 که حقیقت گشته و با لفظ زدن بنیے ساختن بکار بود و حسنی سے نگاشته برے نور و صورت شاه جهان جاه ترا میرزا
 برون بیزنگ بدخوب الین مع بادقائے نه زیبا و بکار میسزند بیزنگ و لکار خانه چین است و نقش خانه
 رنگ و بیرون مقابل درون برون به دن و او فقط آن و با لفظ شدن و رفتن دن و زدن و جستن
 و آمدن و راندن و روان و کرون و کشیدن و آوردن درون مستعمل بسین در لفظ صدراع بیاید مایب سے
 میشود از آفتاب تند محشر خام سوز و از تو ز خاک نان بر که خام آید برون و دانه زود و تا بقیسید و بیرون
 سے جمد و گر شود دریا آتش و شت مکان جنت است و خوردن گندم برون انداخت آدم و از خلد و تا بیدار
 پیش تن یک جو اعلیٰ جبهل تبت و هر که ابرو سے زیبا گر چنین بیدی گشته و نشانی میجو رنگ شمشیر برون
 سے زند و شوکت سے نیت کس را زیر گردون نشا از دو گے و رنگ می از شمشیر گرد برون زند و شمشیر
 است و غنچه سے از شب خون آرز و خطر است و گنجی گر برون طلا به عشق و برون گند شمشیر کربان غم
 که در هر قطره خون آسیرین است و غالب تپے سے خیال چشم نوره رسیده بود طالب با و از ان زول نفسش بر
 سا برون آید و خار صحرای قیامت پنجهای برون و چون چکد خون گشاه از پاره رگین با و رضی دانش
 سے عمل مدحایان را در وقت از ضیق دل است و سے بعد حسن رنگ از شیشه برون بسید و عرسے سے
 از کلب ستم سبک عرق دای برون و صورت شمشیر بر آرد و ز حال ستم و نظامی سے سکندر به ستور سے ربخون
 ز مقصد و نید راند رایت برون و بیرون و ادون کنایه از شکاک و دن برون افتاد و لازم منه میرزا حایب
 سے دل پر فوم اگر آید برون میدکو و از هر اید راه امن دریا کے کرد بیدار بپوشش و بیدار معتر
 و بیدار دل و بیدار خاطر کما به نذ عاقل و پوشیا زود کے سے چه گفت آن خود مند
 بیدار پوشش و کما با اثر بیداری بپوشش و نفا سے بر انکو که چند بیدار نموده شنبدم درین شکوه گفتار نمود
 مایب سے نشمره نفس سترند از جگر صبح و هر روز بیدار و لای روز حساب است و میر خسرو بیدار
 خاطر ان که جهان از موده اند و امین خوا بگناه جهان کم غنوده اند بیدار دولت و دولت بیدار و
 بیدار بخت یعنی کمال اسمیل سے در ان عهد خواجہ بیدار دولت است و خفته است بخت و کما بیدار
 بکنده بیریق بوزن بیدی پارچه که بر سر علم سبند و آن را در معرفت مند و عجا خوانند از سے سے بکنتی که
 خلل اند و بیابان راه و ز جواه کشانند زان میان بیریق و طاشانی نکو سے در خیل حضرت مجال آمیدن
 نسبت و چو در بیداری دل شاه محبت بیریق اندازد و شیر ار بیای قبول و ما خوش این اگر فصل از آید

آید و گاهی اضافه که کار صلیب میزند هم آید ملاحظه داشته و از آنست که در آنجا با نیا ششم از چه در میزان ناصح + و یکی از
 قدا گوید سه زری ز خوشه بدت گرم فشنه ز لادار + خاز خلق تو میزان و خلق در آنجا + خاک نیزه شمشیر + شمشیر
 خانه میزان + خوشی میزان سره بیان چند برگ قبول که پراه کات و فوغل به چون اکثر در برگ کبله و پلم چند شخص
 اهل سبب است دور وقت خست کسی میدهند و خوردن آن و آن را خوشبو ز گین میکند موز فطرت سے بند و
 زاده و آدم دل خود اگر از طفل + خیال بره بان میکند دل پاره پر خون را همیشه از زن دشت در زن سبب
 سه نوزاد تبر است از حد دشت و قوم + گو است قصه سلمان و همیشه از زن بیستون نام کو می مرد و پیش
 ازین چکنند و پیش ازین چه کشاید یعنی زباده ازین مکان نادر و کوفوع آید حضرت شیخ سه نوزاد
 بر دل عاشق در فتح است + زین پیش ز تیغ نوستمگر چه کشاید + تسلیم شیراز سے سه چون نمی راند و با زنی
 چکنند پیش ازین در گلدان پیش فروش پاک زوش ساکب سیرک سے و سقان تکلیب پیش ازین است
 در باغ گلے نیت که نفوذ خنده بشد بیضه تم موع و جز این در با لفظ لغت و فن و انگیزان و بر سنگ زدن مواد و
 و نهادن و کشیدن مثل بیضه اکیسر کنایه ز خفه کبیر مولانا مظهر سے پسر مرغ و بیضه اکیسر + توان پیش ازین
 یافت بیضه اسلام و بیضه وین و بیضه مجلس دایره اسلام دین و مجلس اثر سے شاه در اول
 علی مرتضی گریخ او + پیش ازین بیضه سلام چون گو برد آب + حایب سے چشم خوش بیضه اسلام ازنگ
 زلف کافر کشیش کو نگه داشت ایما سے دست + می خورد سے نادر تو نیت بیضه وین ای شکل پرست + تو بیضه
 طلب که بد و اکیان کشد + خاقان سے پیش که طایس جمع بیضه زین نه + از سے بیضه از بیضه مجلس
 بیضه الوان بلام بیضه بیضه بیضه که در حین نوزاد ز گین و نشین سازند و اطفال به ان یا زنده اشرف
 سه بر سه عید سے اطفال گشتن + میان شد بیضه الوان غنچه بیضه اشین و بیضه زین و بیضه زین
 بیضه صیخ کنایه از آفتاب دودم کنایه از کوب دیگر و نیز شمال نبی اول گذشت و سوم کنایه از شمع آفتاب
 هم شد حرف سے و اند از گشت جو دوش از مرغی + چند دودر گلو در نازد + بگو سیرخ آسمان هر روز + بر
 بیضه زنده از و + خاقان سے نه که شاد عواب دارد خلق + بیضه اشین بر اندازد بیضه حاکم سے
 جو دلام کنایه از زین بیضه در آب کنایه از بیضه که نوزاد در آن سگون شده باشد و نوزاد یعنی کار سے یا
 چیزک که نوزاد صورت گشت پیش استمال کنند بیضه غیر کنایه از شامه غیر مسود و مسلمان سے بکنند
 چون خلق او نداد و بوسه + نافه مشک بیضه غیر + استاد غیر سے ننگه بوی هم فر کشته دیدند
 ز لبس طویل یا قوسه بیضه غیر بیضه فولاد در ولایت رسم است که فولاد اگر دسا خدی بند و آن شکل
 بیضه می بند حایب سے سخن جامیکند در بیضه فولاد چون جوهر که طوسه در دل بنیاد گفتار محرم شد بیضه
 قوسه بقاوت محرم خشم قوی که جانور است مرد و بر لبی نامه خوانند لیکن از کسب بیضه نامه بنون
 نبی شتر مرغ معلوم میشود تا تیر سے چه پستان بیضه قوی تمام + میان از غیر شمشیر شماره بیضه باره
 باز سے که اطفال در عیاد و بیضه کشته در آنجا هم از کسب ملاحظه از سه بهار کبد و عید همراه او + خوشی

۲۵۹
 در این کتاب که در بیضه است و در این کتاب که در بیضه است و در این کتاب که در بیضه است
 در این کتاب که در بیضه است و در این کتاب که در بیضه است و در این کتاب که در بیضه است
 در این کتاب که در بیضه است و در این کتاب که در بیضه است و در این کتاب که در بیضه است

ای نوروز بجا آید و هر قصه گل کو که خرمی و گرفته بگفت بیضه نشینی و که در باغ بنگار سازی کنند و ز روی طرب
خشم بازی کنند و چو باز سے شود در شرح بسید و چکر رنگ بر بیضه ای سفید و دلیک نیاید بر حسب بگوشت
ازین بیضه باز که صدای بگوشت بیضه انداختن و فکندن کنایه از رسیدن زور بر باغین تا نیز سے
نا کرده از دست و پنج پیش باد و فکند ز بیم بیضه نو لاد بیضه در کلاه و بر سر و در افسر کسی گشتن عابز
کردن در سوا نمودن مانند شش آنکه باز که آن بیضه در کلاه کی بگذارد و دیگر بر گویند لشکر بود دست زور کند
بیضه قایب شود و آنکس نخل گردد مردم شکامه در خنده آید و حیدر سے شکسته از آن بیضه در کلاه شش و
که خورت بسیر و پشت از زرشکوفه و حاتی سے نزد بیضه از صیت که نه نمونگان و بنده ز فریح بیضه در
شکست و صائب سے دست شوخی چون برادر از اسنین رشاخ گل و بیضه سائے خود را بر فرق بلبل شکست و
طبر الدین غار پلے سے شکست بیضه خورشید در کلاه سپهر و بدولت نو که در افسر و کلهی بیضه کردن
مشکت کنایه از کردن مشت بر نجات سے جان اول فتح است نرس از شکست تازه بیضه کن مشت
بر آن کردن نغش نواز بیضه کا خور و روت از سے سے کر بیضه کا فر زبان کرد و کمر سود و بی که چر سود است
مراين باه زبان را و در نجا بر او از گهر نزال است و سوانه که قطرات باران یا ششم یا حین شد تا کاسم مشبه سے
سے چشم گوهر مقصود اول شد بیضه کا فر و نهاد سچ آنگاه بر فرزند و پسین افند بیضه افلاک باغانه نشی
اشرف سے چون در کنایے این نفس نشد که من و بیضه افلا که را در ز بر هر دارم بیاد بیضه در ز بر
گرفتن وزیر بر گرفتن و تبه بال بر او رون بنی اول مشهور است و دوم در بیضه نو لاد که شکست صائب
سے زبان مشبه بر صیت تبه که در کرمت و تا بیضه کردن تبه بال برار بیضه ضایع کردن است که بیضه در
کننده شود و بچه کنه متولد کرد و سیح بالفتح و بیعت با کسر خریدن در فرود خن اما اگر استعمال آن
در فرود خن است بیع و اوان بهایا بیجا دادن و حیدر سے رو بسو عالم با نهاد و کشتن نش نقد روان
بیع و اوان خریدار کردن ظهور سے سے رو با به داران ایمان زنده و بخوار بیع دل و جان زنده
بیعت بستن و بیعت کردن و بیعت گرفتن با کسے مطلق صوفیه صافیه میر کسے شدن
درین معانی است زیرا که مرید خوشین زاکو با دست رشه میفرشند و فارسیان یعنی عهد و پیمان و ساکنان
کردن نیز استعمال کنند بر نغیاس بیعت شکستن شیخ سے بیعت جسم و جان شکست اثر و خطا و دست
تا بهم و او است و میر غزی سے سستی دارد بهانا زلف او با چشم من و بیعتی رفت گوی هر دور با یکد که زلف
در شد تباب و چشم من در شد آاب و چشم من کم کرد خواب زلف او کم کرد سر و صائب سے ناک اهل
دست من بیعت بر طوبی لبته است و نوشه کم مقدار خوت با نریا لبته است و حشی سے ترک کردی
و هر دلالت بیعت با تو کرد و نازد استخوانی هم عهد و پیمان است و اثر سے لبته ابلاک لوتفا بیعت
کفته با او لوقه رسرار میل زن بیای محمول آنکه بیسیل کار کند چون باغبان و در بقان و مانند آن
نظای سے بان بیل زن مرد است شناس و کند بایش را به بیسیل قیاس و حکم خوف و ترس لفظ

و با لفظ کشیدن در بدن و در کشتن و در کون و در کون مستعمل خواهد حال الدین سلطان سے اسے انکہ ہنرا و ہے
 اور در مرادیم + رویم کے وہ کہ امیدش بفرود است + ملاہ حشیش سے رقیباً سیدی بیم کہ دارد قصد فرزندت
 ازین تہمیر خواهد بود بارب اینچین باشد + اتنے سے دل ہنرا سے سیر شد و رویم + ز تو میرافزونگر ان کہ دریم
 از ان تہمیر جہستان بیم کرد + از ان بیم شب را یہ رویم کرد + میر بجی شیراز سے سے سستان دید چون کہ کلم
 بیم کرد + نہ در خود چو تقویم کرد + ظہور سے سے بر روی برون آمدہ جائگ شدت + بیم دارم کہ کثیر
 زمن بیرون را + اسپر راچی سے ہر کہ زور در عشق بیم آرد + نیست عاشق کہ مرد بیمار است + علی خراسانی سے
 سرگرمی عشق ترسند ز قیامت + کیفیت این بارہ بہ رویم گنہ را + ملا بقید غمی سے می کشم بر نفسی بیم زبیل
 بر سگے خوشیش + کہ مراد است ہی نچہ فائل شد بیم تاک از عالم ترسناک سندان در لفظ بر گنہ گشت
 پیکار محل خوف و خطر خواجہ نقی سے سے بہر یکا ہی حصادی کند + ز پھر سرا انجام کار سے کند بیم بہر
 بوزن سیر خالیف ترسندہ و بینی بہاد قیامت نیز ترسندہ اند و وجہ این بر فقیر و لطف معلوم نیست بیواری
 بوزن سے نور سے جہات و صلابت کہ اسنے البران فقیر و لطف گوید کہ ظاہر این مرکب است اہم دور کہ کلمہ
 نسبت ہست از عالم بخورہ گنور کہ پاسک صدر بدان مٹی نمودہ یعنی نہ کورہ استعمال کردہ اند درین قیاس + بیمار
 زیرا کہ آرنیز کلمہ نسبت ہست و سننے ترکیبے آن منسوب بہ بیم و اطلاق آن بر مریض مجاز است چرا کہ در مریض بیم کہ
 یہاں شد بیمارانہ قاضی ہی سے زورم یار وید و گفت کہین ہی نسبت + کہ سخت نقصان و خیران است و بیمارانہ
 سے آید بیمار خانہ و بیمارستان دارالشفا بیمارستان بحدوث فرقانے تحف و بیمارستان
 بہ ان کلمہ ہی عرب ان کمال مجتہد سے جانم ز غمہ تو چشم تو بکینت + ز زشتگیں میں بیمار خانہ بودہ خود سے
 گووز بیمارستان + ترا جا ز بیمار دارشاران + بیمار + شیخ بفتح غین بجز وزن و بیم تازے و قبل فارے کسی
 کہ بیشتر اوقات بیمار مدجد باشد + بیمار خیر کسی کہ از بیمار بر ہستہ شد کہ اسنے الملحقات در اغلب
 کہ خیزدین ترکیب بینی خاستن است یعنی کسی کہ خاستن و مثل بیمار ان بود و این در حالت تقابست شد بیمار
 بہ ال لکن تہمیر خدمت بیمار ہستہ دلش سے بہر و خست چشمت بحال مل + ز بیمار بیمار و در سے تہاید + صاحب
 سے ہر کجا ہستہ ولی ہی جنبہ از چشم تورد + ہر کجا از سے بود بیمار در چشم نیت بیمار سے چشم حال بیمار
 کہ آرا تہاز سے عیادت خوانندہ یعنی سے و شش می پسید حال چشم خود رقم ز حال + ہستہ آن بیمار سپہا
 مرا بیمار ہستہ بیماری رنجور سے و با لفظ بچدن و داون مستعمل طالب سے سے جنبہ انکہ کن کہ چشم
 تو دادہ اند + بیماری کہ نیت بہر نیشس ہتاج + صاحب سے سبکہ بیمار چشم برک جان بچید + عام
 رشتہ بانگشت طیان بچید بیماری سنگین و بیمار سنگین بیماری گران کہ زود زایل نشود صاحب سے
 بی دانی ہستہ بیمار سے من گشتہ ہست + بیشتر سنگین شود بیمار سے از پرسیدم بنیذہ چشم فرود سے
 سے مرا آرز و نیت از مہر اد + کہ بنیذہ ہر دارم از مہر او بینک مرد کہ چشم کہ اسنے الملحقات یعنی
 انعت و ظاہر مرکب ہست از من نفسی بنیش و با نسبتہ زیرا کہ این عضو مری منبوجا انکہ متعل چشم کہ محل

بیاده خط لفظ زیر قطره نوشت مرا + علم با قلم ملین خوبت مرا + دوا صبح خلص سے مشق نکلے کوب جسم رسید +
 چون سطوح او در قلم پاشند تمام + کلیم سے خضرین باویر راجند نشا نشا کلیم + اول ان کو قدم آبلہ پر در دارو
 سائب سے جکتی پای طلب آبلہ و سود + بر کس بجای گو رسید است رسید است + بیای آبلہ زیر آفتاب در جستم +
 که غوطه زد بگرشته ہے سوچ کر آب + و مصلحت ثانی چینی نیز یافته شده سرور کشت صنوبر کشت دامن جگر
 اسیر سے کئے پیشو و شکم کوش دامن وطن + پای طلب که آبلہ پر در و فریتیت + و دینی تحت که مقابل فوق
 است نیز باز چرون پائ مسند و پاک + دست و پاک دارو پای دیوار پای کس بود پای جام و پای قصب و پاک
 ساغر و پای نیل و پای جسم و پای بام و پای شمش و پای چراغ و آفتاب کان خاتیش در جنبی و آفتاب است
 چنانچه از مثل معلوم شود نظیر سے سے پروردگار پای شمش و چراغ + بزنگینی لاله باغ داغ + سرور کشت در پاک میدان
 دست + رود آبلہ کے پانی اوست + رحم صاحب خاندن خواهد کشود + خوشی را تا پای بام اور دوام +
 طریقه بشیر از سے بهشت عدن اگر خوشی بیایا یا میانه + که در پیکر تحت و در کس بعضی کو ترند از م + رسید
 موسم آن که طرب و جلال است + نه پای قصب که کشته درم دارو + مونا سانسے سے سانسے فرود کوشش
 مکن بود بهشت + که رنگ باغ بهشت است پائ دیوار کوشش + کمال عید سے کس تواند گرفت آن برین
 مایه سرور و پای در نیاید + از کسے سے پائے سندان عاشق بر وقت + کند قبل اسیم نه دست تحت +
 سر بخت سوراگوش و کوشش + بریدن سو پای سانسو کوشش + میر خسو سے جام چو بردست شده اور و پاک
 فرق عرق گشت زمین بیای + قاسم شہر سے بیجا نه نم یاد کوشش + سید است اتم بیای سوک +
 و انش سے فقه که بود بیای سے + فتن چو تیروم + گذشت عمر تجا زه چون کمان مارا + آبلہ پا + آفتاب
 آفتابین پا + آبرو پا + تیسرا پا + بر نه پا + تھی پا + پرا + پنجا پا + چراغ پا + چراغ پا + زراغ پا + زراغ پا
 سبک پا + تخت پا + سرا پا + سرا پا بسرخ پا + مشکین پا + سیاب پا + پایا ب + ضد غراب بیای
 کم که پای خود از ان توان گذشت درین مشهور است و نیز یعنی تپ که مقابل است علی فرانسے سے بود
 خصم او عرق در پاک غیرت + نه بند درین بگر شور پایا + ملاحظه سے سبک در ان طریقت چو گذرند زرا
 حباب وار شود رو آب شان پایا ب + میر منرے سے نه که علم تراوید چکس بیان + نه بحر جود تراوید
 بیچکس پایا ب + دور کلام قدما یعنی تاب تعادمت و از عید و حریف بر آمدن نیست آره و در حق است که بیجا
 نیز علی پای است چنانکه کشت شیخ خیر از سے با فرقت جز سازم برگ تنها نیست + دستکاه میر و پایا ب
 شکلیا تم نیست پای انداز زرش و سباط که بر ا عظمت نشان خود و تعظیم همان دور گذر ش گسترند و اعظ
 اکنه دن مستقل دار هر دے سے نکو حسن و محبت یا بگردنیا + بره زایه کهنه اند پاک انداز + طالب کلیم
 سے تا نباشد یک گلستان حله با انداز من + که از کج غم قدم در باغ و بستان می نم + صائب سے در ان فصل
 که بر در سے گرمی پای کد ارم + شبنم از حریر شد که اندازی خواهم یا افشار نعلین چو بے
 که زار جان وقت شکار فن زمین دریا کسند پا افراز کفش دال بر دے سے سازان خود منزلی غریب

اگر چه زود بود پاكستان پافراز پايان گناه پاي كناه از خوك و اگر از او زبا سے كجور مع قدم ساق دوران است
 سر او زبا تا نگاه جاي قسم خواب بود تقاسم سے سے نبيچيد كے گردن انور اتيمو چسدا و با با كنه پاسے تو پاي بي پر منبه
 با ضافه پيچين سسر بر نه دور شمالين كليات كمر باخيش از رے مخدمت يبا شيد سلوم سے پاسے بر نه كم سر ازم كوشلا
 از خدر رتني كفت پانيرسد پاي بست و پاي بست و پاي و پاي در گل كناه از عقيد و رتار صائب سے
 كاسلم م جلوه سنا هم دور و پا در گل ، از طوق قزاقن چون دو دو نوزدين بهايگرو و غورايشيراز سے دلان بدور زديت
 نه چمن فراخ دارو و كچه سوسر و پاي بست و پچ لاله درخ دارو و شيخ شيراز سے ، كنه كنه پاي كنه عيال و
 و اگر از او سگ صبه خيالي و اثر سے ندر شنگ خود بوبرت پاي و در گل از او ام و چنجان كرتب كرتب بيزه بگنه
 تقاسم سے نفيرو كزديك پاي بست و نه با نه بر پاي سيل بست و ديني دوم و صحت در بخير داشته آن كچه پاي
 منديان نه نه مجاز است شيخ سدي سے چو كرس بر نه نه قزاق و كنه شير و با سے نه دار و كچه خواه را
 چون و با نه شگفت و چو چنچ را چون كنه پاي بست و ديني اول ظهور سے سايكي در حرم پاي بست ناز و پاي
 و خرابات مست ياز و اشرف سے صيفان سيد شرف و از و پاي بست تبا ن لاهور است و كنه مني سے
 و حاجب نه اين محرم اشفته سايه ما و كز دست دل خفا پاي بست نه سو و ام و ديني ملك دستوار دنيا و عمارت
 ظهور سے خواهي باي كنه بقار غراب و كنه پاي بست ز كاي شواب و با سے طلب كروه ام پاي بست و
 كوهنه در زيكار و سيم بست و پاي بست رستي كنه دور و پاي اسپ بر ان نه نه چنانچه انسا نه سني كچه دوست
 اسپ بر ان نه نه دور عرف نه اول را پچهار شے ثباتي را اگر شے نامنه پاي باز و پاي كوب
 رتقاص پاي كويان رقص كان و مع پاي كوب بير خسرو سے بس انكه حسب دستور سے ز خوبان و رو پيشد
 سر سے شيرين باي كويان و فخر كنه سے كز دي باشا طر و سب تاري و كز دي با سلع و پاي باز سے و
 پاي بافت جولا هر ابو شكور سے كشا و زوز انگو پاي بان و چو كيكار نه نه سر شان كنه پاي
 كوس و پاي بوسسي بنهي خاطر از تعريف نجف سے دم حيرت چون معطر نه و پاي بوس
 رود بمرشده و علا نفيدي غني سے جز شاك خود نفيدي كے رنگه نيد و بر چند پاي بوس سے اهل زمانه كرد و او سے
 ذوق با بوسسي مين است و كز رنگ نه نه شوق شها است و جاي سے آب نه پاي سرودت سے آيد از رنگ و
 ز حسرت با بوس نو سر نيزه برسنگ و ميرزا نقيم ناي سے نه خون دل چو نه شير تو ان كنه و پاي كوي
 خواب نازين عراق و هلي نراسيه سے هر كز كير براق سعادت شره سوار و آيد پاي سے بوس نوز خاور آفتاب
 با قهانه سے به با بوس دوست از حيات خود ششم و ناز و بر جان است ساق مين راه و كنه پاي كسي
 بوسه و نظمي سے فلک دار و دراز خوش به و سوسه آمدني پاي بوس به پاي بوس و پاي پيدار
 پاي و ار كناه نه نه ثابت و كنه ديني شير و با تي مجاز است خانب سے سرور و چا كنه حنين خلافت عاوت و
 ناز كسر عشوق قانت و كجی كيت و ز خون خاضه و بار بوستان غلطي و ز جاي كنه نفيدي آن سر و پاي از نه
 پاي تا به و بيتي او م عبد اتفي قبول سے ز بار گنت كسي كنه است چون خادس و كز خطن بوس

تند و سرخورد و بی عتاب کن پای تریا سب مغز سبز طبع پاک فاری سوگون کتاسے دنون غنہ دروغ شہادہ نوحہ
 در آ پہلو ما کور آخردا بن غلط عوام فارسی کے گویان ہندوستان و کلام استادان چہ نظم چہ نثر یافت شدہ
 در سبج نقل مکان کہ جارت از جا خود بجا و دیگر سخن بود بارادہ سفر اولی اللہ شہنشاہ سے گرو خطبیت بر خوار ہوئے
 جان و ریاب + یکد حسن تر بر عزم سفر پہ تراب پای تکبیر کتہ کہ وقت دراز کشیدن در زیر پانگہ از مذہب
 بجی سے آسودگی ز سیر گھٹناں یافتہ + پاکتہ جو گوشہ دان یافتہ پاپوشش و پای افراز و پای
 زار کفش و باغ و بہن تسلیم سے باقتضای تھانکار خوشی را گذارے کہ سی میدہ با پوشش میدہ دخل
 است + پای کاسر کنا یہ در تمام مجموع مختلف از پائے تا سہر کیم سے کتیم من پائے تا سر نوحہ از لغت
 تیرہ روز سے ببقرا اشفہ جا و رہی پای تریا کنا یہ مذہب چھوٹے آن در عوان فریم بیاید ہر جا ہے
 سے بکہ بہت غم فریم صفت و بد پیش جام زندہ فون دل فریم نگر و پے نرسا رنجہ + چاچی بیکم تہ کے در دم جلا
 و مشرولہ لیکن این لفظ و کلام قد یافت شدہ در یکہ میں آن پواج گونید از تصرفات پار کے زبانان مترو بہت
 دظاہر ان بہت کہ بچم فارسی باشند عشق از پاجیدن بدل پختیدن کہ معنی از رسم سخن بہت پس منی ترکیبے آن ندادیم
 نیز نہ بود و اطلاق آن بر مردم فرمایہ از چہ کم و صغلی سے باشد و متیان گفت کہ مرکب بہت از پانچت کہ متیان
 فوق بہت و چکی کہ نسبت بہت چنانچہ در میان دیں تقدیر منی ترکیبی آن مترو بہت بخت بود پس اطلاق ان بر مردم
 فرمایہ نماز بود این نوی است سلیم سے دل شکستہ ایم از جو با جان خوش + جو نہ ہر تقدیر ہم حکم خوار است
 پانچیا کنا بچم فارسی دنون در کے پہلو مقابست در ایران کہ ساکنان کن جا ہنر نامفیدہ و جلافت اندہ و ہنر نامفیدہ
 فرمایہ را پانچار کے گونید و پای چنار و پانچار بجای خود مکار در ایم لفظ ملاحظہ سے کار ہر یک
 کے سے بیٹے ز سر سبز ان بیخ + ہر کجا پانچار کے بی ثبات در نہ بہت + ہر صید کے طہر نے سے نو سرد کے
 این بوا ہوسان پانچار کے + ز ہار پریشان مفلک سایہ پار کے ہر کے سے نسیم پانچار قدی جن بہت +
 کہ گہر بیخ ترانت و گہر وہ بہار + سلیم سے حدیث عبد کل و در اولہ نر من برس + کہ بچو آب روان پانچار
 چشم + بہار صفت سبز و پانچاری پنس + سلیم میرد کے ز باغ پچو آب کنا یا چنار بکری نامفیدہ کے در دماغی
 بجی کاشے سے نیم سایہ گرا پانچار کے گرسے + بجائے روم ہر زمان سر سر پای چراغ مارکت کنا بہت
 ازانکہ ہر کہ قریب و نزدیک ہستہ در وقت او خوب درمی ہنہ ہر کہ عید دور است نزلت در وقت او شیر بود
 در چشم ناتوان میان پای چراغ کنا یہ از تر چراغ صاحب سے ہمیشہ داغ سیاہ بہت زیر روزن من ہر دن
 حرم کہ تاریک نیت ہے چراغ + و چو تر کو تو اے سے کریری کہتہ سوی دوشنہ + بیای چراغی در انرا شہد +
 کریرا کہ کر از منی سر نیک و عوان دبا ہر معنی چرب سستی بہت دور نوحہ مخلص ہے چراغ و در نگاہ ہر دو نام جاکے
 کہ پہلوانان نزا کنا مشور پہلوانی بہت آندہ و نیز پای چراغ است کہ بعض فقرا چراغی ہی افروزند و مردم چہرے
 کور اندہ حاجتی نخواستہ چنانچہ در چہرے شاہ دار و سلطان سرد و عازب سے شود و دانش سے از خاک فیض بخش
 جن حاجتی خواہ + فصل بہار کے چرخست پای کل + دبا لفظ و عشق کنا یہ از ترقع ارتفاع و شہد و درین صطلح

اصطلاح اہل بازار ہستہ و از اہل زبان محقق رسیدہ ہے کہ ہر دکانداری وقت روشن کون چراغ صبح خوب چمکے اور
 سے من و پروردگار سوز ترازو بکند گریم و اینقدر ہست کہ نوپا سے چراغی دارد پای کو خوش گناہ از جای رسوائی بنائی
 دستبازین در بحث گدای کو خوش گردین با پای حساب محاسبہ مزد صاحب سے در زمان خطما چشم او
 بر مرد ہستہ کہ کون عامل شود ہر ایک سے حساب پای کی تباہی بخواہد کہ نے ابران و با خطما لارون
 و با کون دستمل بر خسرو سے ہر گل و لاله تریدہ دو ایک ترے سے پای کو وہ بخون پای کی بالا کردہ و در سراج
 سے ساتھ طاوس لایک نگار و پای کی بالا کردہ طاوس دار و پای خطما بجای مجروری کے ہولہ شدہ و نام
 یکے از فراز حکاکان مرزا طاہر و حیدر تر تعریف حکاک سے جو خاتم بود عشق در کار ما و مراد پای خطما بار و
 از نقش مین و نشی اہل مضم و پای سے خطما چشم خود و مضم پای کو اپنے بجای مجرورون عاوضتے نزد کے
 سے بیسے بگر خاتم چون از از اپاکشد و نذو دغ ختہ برورشہ پای کو بکے پای و رو پاشتہ در
 چیز سے ہست کہ بختہ دیران میگردد و در نہد ہستان چول بچم فار سے عواد سوزف و لام خوانندہ طاہر سے درتہ
 تاکی ہستی شاہ را ہرستان و آخوند ہستادہ بودن پای کے در ہم تبرست و از سے خانہ صاحب دین نہا میگردد
 این در نہ پاشتہ ہے کہ امیکر و پای و در سوا و پای و سوا ہر چیز سے اہل عوام و حوت خصوصاً دین ما
 سرور سوا نیز گویند تا غیر سے تمیز نیک و پیوستہ در دست کے ہستہ کہ ہستہ چون ترازو کلاہ پاد در کوشن
 لب پاد سوا کو صاحب و نشی تہ ارد و کمان کو دکان نشی کتہ تیر سوا و خوشم بودہ ز پاد سوا سیران
 بچشم تشہ بان نوچہ سرب خوش ہست و طاہر در جو مضمی سے ستمبا سے آن خوشی با و بود چون لغت
 لام پاد سوا و در تعریف و اعطای سے سربس نیز حرف پاد سوا و بود شوق سجدہ بزر نقش پای و میر کی شیراز سے
 سے مضم ان کتہ پرور کے کہ نام و صفت کون بچہ ناگویم و من و صفت جامع زن مہبات و حرفت با ہر سوا چہ
 گریم و زلاتے سے نزاکت سہجیان دست آزما بود و کہ تعریف ہوا پاد سوا بود پای یہ در جو مرتبہ
 پای و صاحب پای و پای پور گل و پای رگل و پای دکانی و پاد کاشلے
 و پای و ککان مردم کم پایہ طیل بیضا ہست کہ در پای دکان دیگر کے شستہ با داد و داد سوا
 کنندہ چنانکہ در بازار دیدہ میشود و لالی را نیز گویند شفا کے سے نقد جان برکت بیازاز سے ایم و
 کون خوردن از حریف پاد کاشلے زود بود و نہ ہی نگاه تراقتہ پای دکانی و بطورہ تو مقید دل پریشا سے
 بچا رسوی بکوی چو شتر سے گران و نہادہ ہست شب و روز ہے دکان نشی پای و در سن زمینی کہ در زین عرف
 واقع شود دین اصطلاح بادشاہان حضرت و بیسے ہستہ طاہر در تصانیات گوید ستمبا ششم جبارد بکشی لیم
 بحر خیر آماہ خدمت شدہ باب ہشی در ف و در پای سوسن شتعال نمودہ پای و و بفتح دال کتہ پادہ و کاسب
 کے دود پای رام جو بے کہ جو لہگان در وقت بانہ کے پاسے بران گہ از نہ و بردار نہ پای سنگ
 و پاشک دزن قلیلی کہ در یک کتہ ترازو بندہ بر برابر کون دزن کتہ دیگر دہبران بہ غیبی بار سنگ بر
 ہلو بی سے تھائی نیز آرد و درین نال ہست کہ تکی ایک در میران حلت کم بود از پای سنگ طاہر خان حسن سے

چنانچه هرگز پیشتر پا در پای و در زمین کشیدن و شکستن و آوردن و پاها را من
کشیدن و پچیدن و جمع کردن و افشردن یعنی ترک آمدن شد کردن طب
دلی سے طالب توفیق کبر راصل بیان که ما به پاسے طلب بہ این حراں نشردہ ایم + ملاقات سم مشہد سے
عبت پای میری گرہ لمان کینفس چہ در دو پنجہ برست گریبان زینجارا + صاحب سے سبب خوش انعم
کما بر شد مرا جمع کردم کے درو این بنای شد مرا + ہر کہ خار زرد و دیہ + دل شکنہ + بے زرد پا و دیہ ان
نزل شکنہ پای فرو کردن و خیزی یعنی پاسے انداختن درانی خواہد حال البیر سلیمان سے زناہ و خست
ز کینوت سہان کشتی + فرو کرد جلاش دران محقر ہے پائی پیش از کلیم کشیدن و پا از حد برون کردن
و پا از وضع بیرون کردن کہ اشتق کنایہ از حد خود بیرون آمدن و وضع خود گذشتن و جد سے برقی کینوت
میشند بز خوش + چون کہ ارد پا از وضع خوشی بر من طال + مذا صاحب سے با من بیرون ز حد خود
پاشش + نیت کتر ز جانا چند و دیر نہ است + خواہ شیراز سے آن نزلش کہ کتر از دست حافظ + پیش
بیم خوشی مگر کشیدہ + حضرت شیخ یعنی پا از کلیم دراز کردن استعمال نسوہ در این محض علی
سے با سوراہا کے قدرت سرفراز کرد + پا از کلیم باز جز زلفت دراز کرد پائی خود را کہ درون شدہ این
ظاہر از جہ نہایت دیر خسرو علیہ الرحمہ انقسم در بعضی اشعار خود استہ اندازا تجلہ این است شرم سے کہ نہ
پاسے بر دم زلفت + ترا جہ شد کہ چون پاسے خود را کہ پاسے بر زمین در سیر و سفر دان کنایہ
از مسافت دور تہ بود گویند فلانہ قدم بر قدم فلانہ میگردد سے پاچہ در عشق ز کس پاسے کی بار نیت + با پاسہ
خون جو سلسلہ رزم پائی پا خود ہماون کنایہ از بے شماراہ رفتن خواہ شیراز سے پاسے خود کہ مقصد
کم کنے + با منہ با اندرین رو بے دلیل پاسے کم نیاوردن و نہ داشتن و نبودن از کسی کنایہ
از مسکو و ہر بار بیرون در تہ سے تاباوری گشتہ چراغ دل تا میر + پاسے کی در سج تار و دم شامش پائی پیش
سے داشتن و ہماون مقرر ہونا است کہ در وقت گشتی گرفتن با ہمیکے پارا پیش سے ہند
مدین کنایہ از گنہ استقرار و قدرت و قوت بود نظای سے بہنگام سپردن رجاہ رنگ + چگونہ نہ پاسے پیش بنگ
حین تاسے سے چون کہ پیش با و پیداشت پا اگر + ہی ز حجاب تہ پست غبار دست پا از دایرہ بیرون
نہاوان رجد سے زتاب سیلی غم چون صد دت گاہی + بیرون ز دایرہ با می نسیم و بے بہ اصول +
پائی در کاتبان بیرون سے خدمت کند غمان و کاتب ترا قدر + چون دست در غمان زنی دہائی
در کاتب پا و قدم از جا بیرون ترک آمدن و نجا کردن سلیم سے با ہم زکوی او چہ عجب گر بریدہ شد +
تا کے بر روی شیشہ ز دہا تو ان گشت + قدم سے بریدہ شد قدمش ساختی از ان دروہام + با صاحب
سرفتن خوشم بر آہین پائیکات کردن یکا ت نازی و نوقالی تھی ہست نہ کشتی کہ حرفت راز کہ گرفتہ
جہان بردارند کہ پائیش بند شود یعنی کلات خواہد آمد سیرجات سے کردہ پائیکاتش کہ از وقت حیات +
نگہ از غیر چہ خواہے ازین کہ کلات با بر سر لباس نو کند داشتن رسم است کہ چون خواہد جاہ ز پوشند

با تو کاشی سے دل از آن زلفت کج دغا نخورد + کاش از دست زلف با نخورد + تا نیر سے با بر رقیب نغمه رود خورد بر دلم
 کس در قمار عشق چو من با نخورده است + بسج کاشی سے واقف گشتے خود پیش کو پای نخورے + در فرسے پاسے
 زهر بی سرو پای نخورے + محمد قلی سلیم سے براہ شوق نشان باز نکند عار سے است + ز موج لاله کل پائے خورد پایم
 سالک تدبیر سے برگز فریب خویش دینا نخورده ام + از دے دست اهل کرم با نخورده ام + مرزا امیدل سے
 جیسی کہ کبشائے پیمان کبشیا + ما از مزه رنگ طوبه با نخورد پایداون کنایه از سر داون کشتی بغیر نغمی
 سے در گراه بر سگ در پیش بود + طریقی مست به پیش بود + در کشتے ہم باز پوسته بود + میان دو کشتے رنگ کشتے بود
 یکے زانکه گو خوش خواند + یکے را بقدر رسن پیش راند + در گواه آن بسته را با داد + ششانه به در او رسکون طایر از
 که آن ساک این را رسن سافته + خطرین کز میان رسن با حق پای ارشش ز فتن بیدر ز فتن پریش
 شدن کنایه از مخلص تپیدت شدن دین از اهل زبان تحقیق پوسته شرف سے مخلصی که ز زند ان وطن از دام
 پایم از پیش بدر رفت دیند اقدام + مخلص کاشی سے سواد سخن با مردمان نشود بیخ + این بود که پاسے قلم از
 پیش بدر رفت + شغافے سے رود تا پاسے دل از پیش بر سلامت را + ز سبزه خنکس بر چاه ذوق شود
 محسن تا نیر سے دست تجمی است حاصل بن از کمال خویش + از پیش تجمی سے بنزل سبده ام + دپاسے از پیش
 رفتن ایضا کنایه از تقصیر ذلت واقع شدن سلیم سے هزار ساله هم دور شد بیک تقصیر + رود چو پاسے کنایه از پیش
 بر قفاقتد پانگیر و کتر نشی است یعنی قوت و استقامت کبیر دوز و میر و یانا سے سر قند شونخ من و اردو
 یارب استاد کو کبیر دیا + بر نجات سے هر کثوت باز تدمیم بیات + پانگیر و بهان گر همبر شتم باشد پاسے
 بر حسین گزین دپاسے کوشش یعنی شتاب بغض دود بدن طبر سے بافتن دست بچند گوش
 بر جیدن پاسے دزدن پیش + سالک خود تھے سے بچو بخون پے آواز در آ بردار + کسز بخیر و دل کن دپاسے
 بر داسپای سجدن کنایه از گزین دجان کشتن شیخ شیراز سے الانا بیچی سوا عدل در پاسے که مردم نزد
 نه بچند پاسے بازون بخیزی و بر خیزی م و پاژون باز سے داون اشرف سے از فنا فلها سے
 پے در پے کبایش کم + بازنم چند ان به بخت خود که بیدارش کم + صاحب سے از سر کو تیر کرم سفر میداشتم
 بنزدم بر بخت خود پاسے که بر میداشتم + نظر تے سے جلوه آن ساقی سین دل ز قمر سے می بود + قد ان در برون
 دل سرور با پانیر پانکست کردن و پا از جا بردن کنایه از بجا کردن پاسے خواج شیراز سے
 دوش دست طرم سلسله عشق تربت + پاسے قتل خودم نشکر غم از جا برد + صاحب سے تناب کار من رنگاه
 سخت کرد + هر کس که دید جلوه او پاسے کست کرد پاسے آوردن کنایه از ترک کردن دکه اشمن پاسے که
 بر زمین برون کنایه از برون عشق دیزین زدن اوز سے سے زلف نشخشم نو به سکا ل اگر + باب
 مغموبان به بختش بندیر + که در کاشش اگر پاسے بر زمین آرد + شفیق هم تو خواهم شدن که دستش گویای از
 شادوی زمین سیدن کنایه از غایب خوشی دشت طهم سیدن تا نیر سے زوید از من آب خورد
 نبدار سے + که پاسے ابر ز سواد سے نیر سوزین + صاحب سے پایم نیر سوزین از شگفتگی + تا سوده لم

عشق

تاسودہ ام جہا سے تو چون رکاب چشم و ہنوز سے سر اسو سے پابہ مصور در است + اینک تداوی مہرین پابہ
 پای بر پایی کسی نہا و ن پای بر پی کسیدن کنایہ از نسبت کسی کردن یا بکنج فرو رفتن کنایہ از
 دولت یافتن و مالدار شدن سے پابہ سے ویرانہ کرکس کہ فرو رفت بکنج + نیت صاحب سر مہار و غم تیرش + نکاشے
 سے مگر وہ دولت مرا پکے بکنج + کہ پابہ فرو رفت زمینان بکنج + پابہ کسی در خاستن کنایہ از باز
 داشتن کسی را از رفتن بادشاہ ہرادہ محمد دار شکوہ اخلص سلطانی سے ویرشد ویر چون فی آسے + مگر ت پابہ سے
 در خاستن پایی خود آمدن یعنی پابہ خود آمدن کہ عبارت از آمدن بطریق در غیت خود است و حذف و کلام
 قرائت تاثیر سے پابہ سے خود ز بلیگار سے لوی آید + ہر کو چون سک زرا ز سر ز بر خیزد + مرزا صاحب
 سے نشاندہ نشی تازہ ہست و اسانگو کش + نوان کردہ خواب با فسانہ خط + اہی خواب سید ہشرف سے
 رخصت ہنکے چشم گو ہر افشان میدہم + ہر ہر باد باد خود را دست طوفان میدہم یا صحت و ویدان
 ہر ہر دیدن دید و تربیت چاقو دور سے گنڈہ نڈر شوق مشوق پوست + دیدند یا صحت در راہ دوست
 پابہ و قدم صفت کردن در تلاش کاری فوق مقدار بجا آوردن طوری صفت قلم سے کردہ کسی کا امید
 قدم + جواد صحت در راہ خدمت قدم + صاحب سے چون خار قدم صحت نمایند درین راہ + دیکر سیر
 عادت ہر کار نازید + طعنا سے ز کتبہ این کردن ز بلیطاق دلم + اگر گنڈہ ہر پابہ سے خود را صحت +
 پایی خالی کردن تیس سطر کردن در جمع آوردن چیز سے نظامی سے ہر گاہ پابہ سے کئے +
 اگر پابہ خالی کنی بر درم + جو خوشید بر خاک چمن کندرم + و طلب نمودن اخلص کاشے سے نزل ہر دم غریب سے
 پنجوسم را غدر خواہم + کہ پابہ سے کنی سے کہ پیکانش خود آید یا کر قسطن طفل است کو نہ قار
 ہم رساند و پیا آمدن نیز گویند پایی بر گر قسطن بر خسرو سے تا شہ غم ترا درین راہ + سر ز گرفت ہر گز
 پابہ قسطن نہ شدن باد نیز مردن و بر نیاس پایش گنڈہ چنانچہ در پانکیو گشت ہر ز عبد العسی قبول
 سے اختیار را آمدن یا گرفتہ اند + تا چہ سک در ان مرکب گرفتہ اند + تا شہ سے خار غز و قسطن نیت شیخ پانگتہ +
 سر مشق بفر سے گو یا ز گرفتہ پاشا و ن کنایہ از باز آمدن یعنی بکسر قسطن ازین نیاہد حالانکہ نیکو
 از طلاق دادن و گرفتن پایی آن نڈارد + اہی بکن در مقدار آن نڈارد پایی مرکب انڈر آمد سے
 نزیہ و بیفا و پایی بر کشدن و پایی بریدن یعنی کمال اسبیل سے کر برسہ کورہ و جو کہ و با تو
 برسکال + تیغ صفا کے برکش چون چار پابہ پایی در خاستن کنایہ از مجروح کردہ مہین صاحب سے
 شیلان پانک طینان را در خاورد + چشم درد ز خار کس کہ آتش زیر باد و پابہ بر سر حرف کسی
 گدشتن بحرف او توجہ نکردن حسن رفیع سے پابہ بر حرف من گداز سے + اری نیت سر سخن نیت +
 پابہ بر سال و ماہ ہما و ن زمانہ را مطلوب خود تصور کردن از جہ فراخی مٹاش طہر سے سے دقت است
 کہ بر پابہ بر س بندہ ہی + در صورت گوش بر بندہ سے + در ملی زبان فراج زو چون نو کہ وہ + پابہ بر سال راہ
 تا جہ سے پابہ لائہا و ن و پابہ بند کردن و گدشتن بشتاب رفتن در دین اخلص کاشے

پابہ سے
 پابہ سے
 پابہ سے

سے بیستی یا خود سے نالہ یا باگتار + در دل بجا پر اپنی سیما مکتبی + بر سر سے عزم تو پای باد بند کند + باد پر خیز
 پائند کند پا و اشدن و کرون و باز کردن نو بر خار کن عقل حال در محاوره خصوصیتی نامہ بیان
 سے اگر چہ شب بکار نمی خیاث را کہ است + بیخا گویا بزم خیر ادا کرده + شرف سے زاہد آخردیکہ سے پایا
 دہشت + اختر آخرت از پسر دنیا شد + حکیم سے بسیر کو سے لونا باز شد ہے سرتک من + بر سلطان را با این
 امید از کتب را کردم پا تر گویا آندمان کہ در بند پیا شد در خوش سرا غریب انشل اندلا طرا در
 جو سیر آوروہ بکرات پا تر بازان بجز اصول از یادہ از بندہ تو من گفت پاوری تیغ زان کسر سے جہلتی از کرا
 بزبان فرنگ عالم فاضل خان آرزو سے ہر یک ز پاوری و نغہ شیخ در من + در روز بان دیگر و مجربان تست
 پاوشاہت یہی بیس خودت در حکم کے بت سلیم سے گروہ نہ بکلن در جا کنہ کلن + چیزی نہتوان
 گفت دیوانہ بادشاہت پاوشاہ و پاوشاہ و پاوشاہم دریکہ در بندہ ستان بیای
 تاز سے مشہرت دار و طاہر از جہت استگراہ جزو اول کہند کہ است کہ زبان نہ بیج است و طلاق آن بر طلاق
 سہارہ عمدہ مجاز است سلیم سے چشم خویشان را حسد نہیں بدلت شور کرد + شد جو بوقت پشاد اول پرورد
 گذر کرد + کمال اسمیل سے من و ملازمت و کشت گرنی + شد است محرم آسار بادشاہ برودہ + بیٹے در نوقت
 خرنہ پست عد بادشاہ نشد بودیکہ بادشاہ از فت ملک بران بودہ چنانکہ از کتب تاریخ بوضوح می بخورد
 پاوشاہ خود و پاوشاہ وقت خود و سلطان وقت خویش کنایہ از رعایت صاحبان
 معارضہ اہمال سند اول در لفظ کلاہ شب پوشن باید وہم صاحب سے در عظیم خبر بادشاہ وقت خود ہوم
 نیدانم کہ کہم تا بزبان من رقم سے سلیم سے دست کت فقرا از سند آسود گیت + بادشاہ وقت خویش
 چون دستور پاوشاہ کر و شش زمان تہال سلطنت از بادشاہی دیگر بادشاہی دیگر بادشاہی دیگر بادشاہی دیگر
 برودہ چاتمہ اکل صورت گیر شرف سے رفت از غریبی دل صحبت خواہم + لشکر شود پریشان از بادشاہ کر و شش
 پارچہ پینہ با سے فار سے بر زن کہند کنایہ از محبوبہ یکسال و گویند کنایہ از فرج اش نے ہلالا تو سے شرف
 سے شد بارہ لباس طاہر از غلی + یک پارچہ پینہ خدایا بفرست + غریب بفرج میں جملہ ذر سے بجز وہا خرو جلاہ
 مرد بے زن دزن بے مرد و در بیامنی اول مراد است پارچہ کار مسکون اشترخ و شنگ دینا و بد بینی
 بارہ کار باضافہ سیر آمدہ نفا سے سے جوشا پور اند آمدہ جانہ کار + دلم را بارہ گردان بارہ کار + علی بنی
 شوخ بزد نکار سے کہ تر است + است خود پارچہ کار سے بھی + تا شود آئینہ جا کے صورت احوال او چارہ
 سازد نہ بد تیغ شوخی شمال او + صاحب سے دیوانہ نہ بارہ کردہ است + از ناز کے جن قبائیش +
 پارہ معروف و رشوت حکم سوزنے سے قاضی دعو سے مرانشہ + تا بزم سوی ز نش بارہ کیر + گرز
 آہن و قدر سے از غیر سے و پین ۱۰ تنش بارہ + مہ بارہ + قیامت بارہ + الماس بارہ + پارہ کمرک
 یعنی قدر سے کتہ ز این مہانہ در مقدار قلیل است یہی شہیراز سے سے کہ تپای غصہ کش اہل حرص را +
 بایت بارہ نم ز کتہ خود پارہ تن باضافہ جزو و خوشی تزیب ہم از آنکہ از طرف بد بود بارہ

۲۰۰۰

باشیدان صحبت از هم متفرق در گمبند شدن مردم لازم و مند که هر دو گمبند و صاحب سستی است
 در خان را بر سر صحبت نمی باشد و کلاهی تیز با شنیدن صحبت می باشد و مشورت صحبت با دردی باشد از هم
 شیرین صحبت است با شنیدن بر ایشان شدن و بر نشان کردن صاحب سستی دل روشن بر رسم می
 باشد از چشم صاحب سستی که برده آن با سینه تازش باشد و با شنیدن سستی
 مردی که تازش عقب گوید باشد و بر پای در که بیاید تا حسرت و سستی بر این ترک نه خود غارتش
 بزرگتر و بر کفایت از با شنیدن این دو دولت را در است باشد کوب تا سستی زدن و پستی در پستی
 رسیدن بختی که باشد که زنده را بر انگشت پستی خود زنده بر سبزه باشد پاشانی خطه وزن کاشانی
 اصطلاح خطاطان بر این بوده و دیگر نیز نوشتن در هر دو حرف بود لیکن ازین بیت تا نیز مستفاد میشود که عبارت
 از دو حرف نوشتن حرف است قابل است از توی خدی است بر پستانه خاطر و پاشا سستی صاحب سستی است
 یا خوش بنین بر خط و با لفظ زدن سستی است و بعدی که بود زده اگر کسی نیک خوش و جو را بلی
 زدن در خاک با خوش پارو و پارو و جو بلی که این با سستی از نگاه بر گمبند از عالم جاود
 و جاود پارو و سکون را در ضمیر والی مینویسند و گاو در کار از مصالح ازین جهان است حکیم شفا کس
 سستی خرد آلوده بخون زدن عارض و سستی پارو کون حکم شده افسار پارو کین کبیر کاف فارسی
 نادرین در نگاه آب عسال در آب گنده جمع شود طوری که سستی که بر سستی بین در یاد کین و راه سستی بر سستی
 که در آب پاک تر بعد طاهر یعنی پاک تمام چاک گویند فلان سستی با سستی پاک بر یاد پاک
 و خست با پاک سستی و سستی پاک کردن و صفات کردن چون راه دو دانه در دو حرف و مانند آن در سستی تمام کردن چون
 پاک کردن با خرد سالی ن حساب و حساب پاک شدن کشتی بضم کاف سستی از خردن سستی گویند که
 نادرین پاک سستی سستی سستی در یکدیگر رضی کردیم و بر مقیاس پاک کردن کشتی غیر نجاست سستی سستی است
 که از شوش خنباک شود و از نگاه سستی کشتی پاک شود و پاک شدن از عذاب و عذاب خرد سستی
 شدن و پاک شدن سستی پاک کردن کسیر تمام از آنچه در دست پاکیزه منسوب پاک زیر که مرکب
 است از لفظ پاک و نیزه که کبیر است است و نظیر است بشیره بنی که شب تاب و در سستی سستی در خرد کبیر
 و چون کبیر نسبت زاید نیست از آن سستی پاکیزه خرد علی پاک بود و سستی که مرکب از پاکیزه بود و سستی که چرخ
 که از آن در آفریده شدن آن از پاک باشد پاکلی طهارت و شاد از صفات دوست و سستی طهارت
 چون کبیر از پاک اصلاح و لغت و کبیر از خرد کبیر سستی پاکیزه پاکیزه از عاقل صادق و قارار
 که بر چه زاده در سستی باشد همه را در از پاک عین و پاک سستی و پاک نظیر و پاکیزه
 نظیر سستی صاحب سستی حسنیت خلوت آینه مشربان و مشرب در کنار و پاکیزه راه و خرد سستی پاک
 عاقل پاکیزه نظیریت جو محمود و در همه اطراف جهان بر زیارت و پاک مغز و پاک رای
 از عقل صحیح و کبیر سستی باشد شیخ سبزه از سستی کفتم سستی پاکیزه که توان گفت سستی سستی

مرد حرمی است چونند ملک بکام پاک شیرین کار و پیکر پاک رو بفرمود
 جمله که در پیش وقت تمام و کامل داشته باشد شیخ شیراز سے جوئے پاکباز و پاک بود + کبابیزه روئے
 در گرد بود پاکش انداز چون کشتی گیر حریف را نزدیک با کندن سینه کینه سوار گوید پاکش انداز یعنی نامش
 بنید از بیخبات سے کینه اش را پاکش و بر سر خاکش اندازد بعد از آن شدت کشتی پاکش انداز پان
 بر گشت مروت در بند که با فوغل دکات و نند خرد و تمام سال سبزه از دجون اندازد بر سگ دیگر برسم بود بچسب
 بنده بر حده بزن خیزه خوانند و مرد لفظ در شمار امیر خسرو و بعضی متاخرین آمده صاحب سے بوسه گلزار
 شهادت بر کباب کرد + چون لب پان خردو سے بوسه دهان شیراز پانیه قدر و منزلت پانیه
 شناسن و پیشناس پانیه دار صاحب مرتبه پانیه بخود و بزجو و چیدن نزلده می
 بخود قرار دادن قد سے مکن بقدر سوسکا نے چو شانده + بچن اینقدر پانیه بر خود چو منبر پاکدامن و
 پاکیزه دامن کبابه ز صفت و پارسا سے ز حدیث و کثابا صاحب و من را در سخن + بر صفت پاکیزه دامن
 را ز ندان کردن است پاک زاد و پاک اصل و پاک طینت و پاک سرشت و
 پاکیزه سرشت و پاکیزه طینت و پاک گوهر یعنی شیخ شیراز سے چه خوش گفت در وی پاک
 که رحمت بران تربت پاک باد + صاحب سے سرچشمه نشان دل پاک گوهر است + ناول سنگه است سخن نازده
 تراست + جمال الدین سلطان سے بز آب گوهری که جمانش پید شده + این دین پاک اصل کبابک تو است +
 میرزا رضی دانش سے پاک طینت را به نیامیل امیرش کجاست + گوشه نشین گهراوست و بر گرفت + فرج
 شیراز سے عیب زدن مکن کسی را به پاکیزه سرشت + که گناه و گران بر تو خوانند نوست پاک عیار
 ز خاص پاکیزه دل و پاکیزه اعتماد و پاکیزه نفس و پاک دامن و پاکیزه قول و پاکیزه
 یوم هر که ام مروت شیخ شیراز سے شنیدم که مرویت پاکیزه یوم + شناسا و برود اخصا که روم +
 جو پاکیزه نفعان صاحب دلان + در اینجند جمله با جان + فرود سے کنون خردنند پاکیزه دل + بشو
 بگمان پاک برکش ز گل سے به ربار با گفته بوش بول + که شایسته رویش پاکیزه قول + از پیش جاسک
 سخن عقد گهر بریزد + هر که صاحب جو صفت پاکان افتاده است پاکیزه شکر و پاکیزه روئے و
 پاک + از اسمای محبوب است پس در لفظ نازک ریاضه سدی سے دو پاکیزه پیکر جو مورد پر سے +
 چو خورشید را ز کوه خرسه + خاتون خوب شیر پاکیزه سپهره + نقش و نگار و خاتم فیروزه گو مباحث +
 پاک فرودشن اگر چه داشته باشد یاد بود یعنی است پاکباز صاحب سے از مرد
 جهان حاصل بن ماوک است + مانند گمان پاک فرودشن ز دو خانه + ساکت خرد سے ساکت نکره است
 در دست بسی + نند در سیکه و پاک فرودشن آمده است پالان با لفظ کشیدن یعنی بدوشن
 مستمل خواج نظامی سے خوار زین زرب که پالان گفته که نازخت خردنه آسان کشف پالان و زو
 پالان گر بر که ام مروت خواج نظامی سے شبی غلبه می و پالان گرسه + حق خویش چو استند از خوی

میرزا علی محمد حیدر خورشید گنجی صاحب کاتبان کوشید بهیچ پالان کوشش زیر بار پا لوده صاف
 و خالصه خیزه دام طحالی مردوت کناز آرد گنم سفید کنند و مالوده مبدل این است پا لوده بند بخت
 پا لوده پر بخت به فارسی از کله پا لوده خورشید بر کام مردوت نور الدین طهری سے
 شہر را غویلی کردم و طلب و دگر پا لوده پدید آید + میرزا علی محمد حیدر سے جو خون سفید پا لوده کرد
 در دماغ بند جو پا لوده بند پا لوده مغز مواد پاک متوجو از نظامی سے شمار بند آن پیر پا لوده مغز
 پرسان شد از کار آن پیر پا لولی مرکی است مخصوص بند کور او و غیا بر آن میگوید و نا کلی خون در دست
 افسردن تر از آن است و مخصوص سواد کے او شاه زادگان پا لولنگ بوزن سا لنگ در اصل نمی رسد
 که پختی در سواد بر بدن کشند و کناز و جوف بند پا لولی در غرض مبدل از آن در غرضی مطلق پس استعمال یا قشع
 سے آہ سے پا لولنگ و گردن + توازن خوشین و غن + پس پا لولنگ بخت کناز از لیمان مذکور دست
 ساختن بود پا لولنگ یا بی مردوت لیکن بچول شہرت و دور اصل یعنی مطلق باغ و کشت زار است و غایز
 مبدل آن دور جوف حال بر خیزه زار و خیار زار و شمالی ان اطلاق کنند فرود کے سے کبیر کا فر بر جا کے
 مشک + کل از خوان شہر پا لولنگ پا لولنگ زبان زایع و باغبان دام زہرے از کوشی و فصیح پا لولنگ
 بود است سے رونق پا لولنگ کنون که میل ہم شب + بر سب پا لولنگ کتر زده پا لولنگ پا لولنگ حمت و جو
 کردن مع التار العوقالی پتن تبریک نام شہر کے از بند که قاش خوب دوران بند دور اصل تبای بند
 که فقط آن بر غیر بند و شوار است با و کاشے سے مکرر پا لولنگ تا شہر آید + قاشی بخت بر کناز
 نیاید از بخت بیرون + و این ظاهر ضعف بند است پتنگ و چکش کبیت بزرگش پتنگ که چکر
 چکش داین از اهل زبان بختی پتنگ پیاره چکر کور و مبدل که دلیرو مبدل بر و اب و الی بر و الی
 نوح را به شام سے جان بن جان ستانند جان و کور + مبدل پیاره حضرت علی در دنیا مع الی العالی
 پیچاق تشدید عجم فارسی و آخورد نصاب تر کے کار و فوسے تر کے سے شب فراق خردس
 نفس کشند + خوش از آن که خوش ایرم از بیجان پیچ پیچ سختی که آستند با هم گویند ظاهر نصیر آباد سے
 در سب سے بغیر در غمان نرم شراب + پیچ پیچ آستند درخت خواب مع الی العالی بخته مقال
 خام دسترنما یہ از کتہ تو سے و مبدل اطلاق آن با لفظ صدمه نیز آمده با طرا در ترعب مبدل سے و
 خام اگر بختش جا کند + یک صدمه بختش کند + و با لفظ کردن بختن مستل در دیش و الی بر و
 سے بخت کن بخت رسم خامی را + با یہ بغیر ای نامی را بخته مغز و بخته رای کناز ماقبل ذریک
 شیخ سفیر از سے شنید سخن مرو کار از سے + کہن سال پر و و بخته سے بخته خواہر الی بخت
 و بخت مانس کند شیخ سفیر از سے و اگر دست بخت خاورد کار + کہ پیشه خاندش و بخته خواہر بختن
 با لضم مردوت لازم و متد سے بر و آمده ظاهر و جد سے ای که گفتی از چه یارب طبع خام با بخت + بسک
 افسردست کوشی کس درین سواد بخت + کم تشد از آتش دل ناک خام زبان + ناکم بر گزای از جو شنیدن

خوشبین دنیا نیکت + دست بخت مع الدال المجلد مد فرج استخوان آن بجای از الفتح که گنیت سخن است
 از تصرفات فادسیانست او جدا العین نویسه سے ز دست این پر شرح کر کے توفیق + روایت گنیت او شد
 زابتد او دایم + بن رسید ز بنام چشم چشمه صحر + بعد جزو تخت از د جزو لفظ صیر به چنین بود که جزو دوم
 بگفته + درین دو خطه بفرمان شاه دایم وزیر پدر ارم بالکسر خرم و او است و در صفات عارض و عیش
 مستحق بر منزه سے فرخنده یادیزم تر با بصفت و نشا + پدر ارم با عیش تو با لیل در انهار + چون بیمار
 خرم و چون بوستانه تازه بین + مجلس میمون خویش از عارض پدر ارم بود + تو دولت پدر ارمی و خرم دل آن کس
 که فال خود از دولت پدر ارم گیرد + عیش پدر ارم + پدر ارم + مرکب پدر ارم + دولت پدر ارم + عارض پدر ارم
 طلعت پدر ارم پدر ارم + بالضم و بالکسر و اداج کردن در ترکیف من حد نشا و الی هر یک سے چنان که سبک گنیت
 ریز و دانه کبیر + کده پدر ارم سبک سوزان گریبان را پدر ارم و پدر ارم با فصیح ظاهر و آشکار آجابه
 غیر القه بن سغریانید که پیدار مشهور بیجا فارسی است و برین تقدیر عنوان گفت که مرکب است از پدر یعنی ظاهر و آ
 که یعنی آرنده است چه مانتاب اشیا را و وجود میباشد در زمین و عقل و دم در خارج پس از آن می آید مانتاب
 چون در خارج ظهری کند گویا خود را بر عرصه ظهور سے آورد و همچنین را ظاهر بسیار پس حاصل منی پدید آید زین
 ظاهر شونده بود و بعضی از اهل تحقیق گفته اند که بیجا آرنده است و در بیان معنی ظاهر و بیان یا معنی ظهور و ظهور است
 غیر مولف گوید میستوان گفت در کتب از پدر بهمان معنی خود را که گفته است چنانچه در خود از خود ظاهر و آشکار
 و اگر گویم که ز به طبع به است بر عیاس رنگ در کفاره کرد و در گفت و گفتار هم وجهی است و عین صاحب
 فریگان که این لغت را قلم انداز کرده اند بهر تقدیر با لفظ کردن در آن در اول مستعمل اول در جمل کتب چشم حسین
 و دوم در کار رحمت رسیدی بیاید تقاسم سے بره آور خلق عالم تو سے + نویسه از زنده کن کسب تو سے
 مع الدال المجمع نیز رفقا می بالکسر قول کردن پذیرا قبول کنند و قبول کرده شده پذیرا قبول کنند
 و پیشوا رزده صاحب تذکره دولت نشا ہی نوشته آنا یک سعد بن زنگی اورا پذیرا شد طالب است سے چون
 در ایام پذیرا شود سه کام + در کشت تازه رو کن سلام + ایتی و معنی منتقد و ترعد مجاز است و در بیان نیت
 استقبال و پیشوا رفتن دین ترجیح داکه گفته سو کرده خود سے چو نشین گفتار او انداز پذیرا شدن
 بیار است کار + تقاسم سے گریه به پاسکے و درین پرور سے + پذیرا شدن شش به خیمبر سے + پذیرا سخن
 بردنند جایگیر + سخن گویا بود اول پذیرا + روان کرد و کب بیجا نگاه + پذیرا که دشمن کے آیه براد +
 چه گویا اندیش اور اول نقش بسته بود و قبول آن نوزده حکیم فرد سے چو نشین گفتار او انداز پذیرا شدن
 بیار است کار + اصلاح پذیرا + امانت پذیرا + حق پذیرا + پذیرا پذیرا + خاطر پذیرا + اول پذیرا مع الدال المجلد
 بالضم مقابل حال نسبت آن اکثر لطیف بود چنانکه گویند همیشه از شراب بر است و خانه از مردم صحر از سبزه
 آگاہی لطیف و شفای سے تولد جام گون خود آهشمان نخلوت + بر باش کوز غیرت خون در کنار عاشق
 در صورت حوض از آب بر است و آب در حوض بر است هر دو صحیح و معنی بسیار مجاز است هر گویا سے کر نام علی

کوفت

نو نایم عیب است + مالم لیسم فاعله در جهان پرست پند آبله و پند زور و پند فن و پند کوی در
 اینها لفظ برستی دوم است چون دل بر آبله سپه بر آبله می پند زور دوست بر لک و لب پرخند زلف بر فن و بر قلم
 شانش در لفظ لانت دار کشت چشم بر فن شانش در نه در سپهر بیاید بر کوی و بر نفسی است شرف اندیشه ازین
 بر نفسی کن بر جاب + کا بر طرف نریم نفس میگرد + کفتم بر کوی سے ناسخ کریم خود + حوت لو خود
 خواب را ختم افشا نشد + صاحب سے چهره پر و از آن تر بود که اگر بچوستند + از جو رو پیمان بچو و پند و پند
 در یک و دو از نو شده سخن گوهر + ندق تو اگر ز کف بر کوی بود که از کورت می کند دل تابا کف نظر گرا
 غم جو زور کردی بر نر سے بای کشید + بد دوست بر کف شمش نگر ز کفن من + که پس از یک نقشم چه بد با
 نشند + باب پرخند چون سوار سے آید بر دن + غنچه پیکان زبان دل کشا سے خودی بر کار جبار
 و طر آرد اطلاق آن بر محبوب حقیقت است و چشم و غره زلف و چهره جبار شرف سے آنچه با تصویر شیرین تیره
 شاد کرده + بکس من می کند چهره بر کار تو + کیم سے زلف بر کار تو چون تن شکیستن نه + هر که از زود میجو
 یاسے افتد + دانش سے خود ناسے بین که دریم است و مدار خود است + سر خوش از چاهای چشم بر کار
 خود است + صاحب سے تیغ شد عشرتم ان بل شکر با کجاست + دلم از کار شد آن غره بر کار کجاست
 ز پیش چشم دل بدون بر چشم دل دادن + خیال گوشت چشم تو سے بر کار می زید + با تر کاشی سے
 نیه انم چه در سدره آن بر کار با زامشب + که با بیگانه غمهای نگاه آشنا دارد بر کاری کامل شدن
 در کف شکر که در جله و زود بر مجاز است اصفت خان جعفر مصرع که بر کار سے کنه در کار خسرو بر بیاد او ان
 زیاد از مقدار بیاد او ان بر من استراده سے بر بیانی مدد مبر رقیب + قیمت عکاس بر معلوم + شرف سے
 جان در آدیت بود استاد + که بر چهره بهای خود نمیداد + پند بود ان لب بنرنگ بود مراد
 دل برداشتن می کاشی سے کفتم که برین خسان ندم بر رنگ + با که برم ز سپه تا سر چون چاک + دانه
 بر ان این قسم کافی بسیار دارند حکیم ز لالی در شتر سے سعی میانه سے اشکم از نام او بچو کند + در سے خود
 از طبا بچو کند + اول بر سے مراد آن که بر چرخ بر شورش دبانگ + از ترک و ز تجربه کله ساز و دنگ + دانش
 زبان شله بر من ز دبانگ + هر چه بیان خاکستر رنگ + از کس ز پند بود که برابر است + منت چه بخورد و چه
 طبع رچه دنگ + بر دل کن بیدار شجان و دلاور سے مشو با بر ولی امین رخصم تا توان صاحب + کار
 اندک سی می بچو شش بر شش میگرد + بافتخ ز جبهه شش عم از آنکه از خراج باشد یا از چه دیگر تحقیق تشدید
 بر دوده و معنی بال مثل بال و بر حکم گنای سیج سے زان صیدم که از قیدم خلاصی کند و باشد + برم خشکیه
 امین شوز من ندم ز با کبشا + خواجه جلال الدین سلطان سے جبریل را جلی شمع جلال او + بر دانه دار سوخته
 بے بر بال یافت + و معنی برگ کاه برگ درخت غلب که مجاز است + معنی بلخی سے قیام از چهره زرد شمشاد
 شرب خوشی را بر کاه بسته ام + و معنی بنویس دامن و کنار چهره سے چون بر کلاه و بر کوه و بر جانان و بر بینی
 و بر آسپا و پر چرخ و بر دولا ب دور نیا پره زیادت با نیز مستعمل است و معنی یعنی ترک کلاه همان طرف

طوت کلاه پر تو باضافه دقات دو او مدد و بند بیشتر مرغ و اله هر کس که در پاره تو در دنیا بچشم انداخت
 مکن برادر من به تو پر کاه بی بیای تکیه بر منی مقدار برگ کاهی آغز سے با مید و صالت عمر است و چیده چشم
 بکار عاشق بیدل پر کاهی نمی آسے و هیچ کاشے سے پیش با خوشه دنیا پر کاهی نبود و کج این کاه بنگاه ربا
 از پنهان پر کس باضافه نوعی از اسلحه و هر تیغ تمام ستاره نوعی از چهار چشم که نجات لطیف و نازک است
 پر پاپا هر دو پا کاه سے بوزن خود کو ترسے کہ پر از پاپا پیش بسته طرزا سے زبس کیشده دو انیده از خود
 می و بوشرا به رنگ کبوتر پر است چه بر زون پر هاز کردن چرخه و سه بر زون آن به کس کاهی بود +
 بر زون تیغ بوسه بود + و مسیر گنایه از نجات مشتاق و آاده و نجات شدن و بودن بر کاهی نوز صالح
 منشی سے نہ تنها در پہ قلم کہ بسته است تمیزش + کہ در تر کشن سبک شتم پر نیزه تیرش + و صاحب سے
 از نظر رفتے بہت چشم حیران بازمانده اند و مرغ مگر پر زده که از بر باز مانده و در کام شلوم به ناز و قناد
 است + پر نیزه نمود ز خامی کیاب ما پر زو + با نهم اول تیغ زبکے بچم و سیان و جاسک کنگه که زبان پرانده
 در کاه که بر کاه جامه یا محل نموده پاشه و آن را رنگ لبم و کاس بلام و سین جمله نیزه گویند شاد و فرزند مویس بن
 فرانج جیح شفا سے سو پر زده زمین نیوست + که در این شاد ساز و ادر است پر زده و پر زده
 از دو تیغ چیک بر زده و در آید و ما حدش نیست که در وقت بچن زواله فان را بچن کرده پر مرغ در آن نکلانده
 از ان نشاد شنبه با چکانه بچن چکانه سے ماندن و ان زمان پر زده خوشدخی سے بر دانه عیش پر زده بر گردن
 شمع + در پیش خشت شمع فلک پر زده روئے + لادری سے تا صبح ازل یک به به نرنگ شفت + یک نیزه
 ربه چون در دم نداشت + جاوید بر آید که بطن مادر + گو کپاس ماور تو دندان هم داشت پر بر سر خون
 و پر بر سر لبین از عالم کل بر سوزن قاج بر سوزن میر سوزے سے مگر که کلبان اندر ضیافت نوزده
 بریده اند سر زانج بر سر کپسار + که بسته اند همه بز انج بر سر بر + که کرده اند همه خون زانج بر شفا + بر زده
 عشق سے بر طاکس چون سینه زنده + یکصد صد هزار رنگ شکار پر و بال فرود لین کنایه از عا فرود مانده
 شدن ندان سے فکر کن کے خیال نور سے عظمت + مرغ اندیش فرودی بله و کجا بر دالی + پر انداختن
 و پر افکندن مثله بچے یعنی بر رختن و تو کنگه خون جانوران پر زده پر بر فرق نشستن از عالم
 تیر و بر نشستن سلیم سے که ام روز مرا سایه بسزادخت + که بچ تیغ بوقسم بر نداشت پر سیر مرغ
 بر آتش نهادن آورده اند که سیر مرغ پر خود را برای زرداوه بود دو عدده کرده که هر گاه جوی در پیش تواید بر عوا
 بر آتش خوی گذشت که در حال پیش تو آید حاضر شوم و هم ترا سر انجام دهم چنانچه قصه آن در شبانهار
 نه که است دور انوار چشمه رودین کنایه از روشن کردن بر آبی قرار کرد این کسے بود از عالم نعل در پیش نهادن
 طالب پیشه سے نہ انسان رفقه از دستم که باز آنی دلوار آید + بر سیر مرغ بر آتش خیم نشاید که باز آید به دور پر
 هم با فتن هم پرستن و جمع شدن مثل نید در نید قبا با فتن صاحب سے بر سه کشته لب بود بر هم با
 چون کبوتر سے چای کرد چاه غنچهش + سبزه کاشی سے پر در بر هم با فتن تابشا + در سایه آن کل که گریبان

۲
 بمن اوست چه بر چین خرد علی خراسانی به تالیف لعل نذر گشتن در دباس به سبزه زهرت لعل لبس برین
 پر چهره کردن بنی به خورده بر دروان شیخ شکاری از مده نوشته اند که اثر تبرکی و خنی گویند کان و لبس
 طریقت و بنی نشاء کردن و جزو گشتن هم آوردند درین اگر با نبات رسد پس مجاز خواهد بود ز نظر بدین کس جار
 شکاف + در بکنده سیرخ در کوه قاف + و او درین دور پراخته است + در بر سیرخ درین ساخته است +
 خانقانه سه ز شکوه های درایت نو + کس اسمان پرازد و پرازد ان کنایه از تریعت میا کردن شلیت
 مشهور که بران می پند بریدان می پراشته یعنی در حق پیر میگویند که وقت طیران دارد و چه چار میکند صاحب
 یک دو صوبه زمین بگشت که قباد + هیچ چارند هر کوی برینش + ظهره سے سے کن زنده خوشی می پرانم +
 تو سے ز اعلی و برینان بر چرخ پر بر آوردن و پر شکستن و همچنین پر وبال شکستن
 و در شکستن هر کدام مودت صاحب سے بدین کم گردد و شوق رخا طبلت او + ز شوق آب
 های پر درین دریا برین آورد + شکسته کردن پر وبال را در شکست + بیضه فولاد این بیاد بر چه بگردد + بیدلی
 سے چون برگ گل اگر پر و پالم شکسته اند + پر و از شوشه ام پر بزرگ استند اند پر گنده + شوق و بریشان
 و همچنین نمی است در پر گنده دل و پر گنده روزی و پر گنده حال و پر گنده گوی
 و پر گنده گشتن و پر گنده کے این با لفظ آوردن و افتادن مستعمل نظا سے سے پر گنده
 و سپاه افتاد + پر و شمش در آرم شاه افتاد + دو دل یک شود شکسته کوه را + پر گنده گے آرد
 انوه را + شیخ شیری از سے اگر در همی شکست کند گفت + تو مگر بجایش او بر کند گفت + خداوند نعمت
 بچین مستعمل + پر گنده بند سے پر گنده دل + فرجه جلال الدین سلیمان سے چون رفت شاهان ز تو هر کس گسر
 تباقت + خوراسیہ گیم پر گنده حال فیت + اسیر کردل خبا گشته امید خیال است + باران شکار بر پر گنده
 حال است پر تاسب با فسخ انداختن درین اکثر زبان بل ماور النهر است و مردم ایران کم بدان تحفظ کنند و طلاق
 آن با تیر شایع است و با کند و نظر نیز آمده جلال الدین سلیمان سے نهار صید به سو سے بگشتی در قید + کنه طره پر سو
 که میکنی بر تاسب + بر خسرو سے خدنگه گشتن امر در بر تاسب کر سے + هم امر در میدان فردا بگیرد + نظر سو سے
 فلک بر تاسب کرده + فلک چشم بظلام کرده + بر اهی چه سے نابل زابل سینه بر تاسب کند + زشت
 بجایک بر تاسب کند + چون بپیکان کند در پیکانت + شک بر گستان شیل تاسب کند + در نوعی از تبر که بسیار دور
 برود چه بر تو + بوزن کم در تاسب و کس با لفظ انداختن + و افشادن + و افتادن + و انگندن + بالیدن بر سینه
 و دادن + و گرفتن + و زدن + و درختن مستعمل با لفظ و در این محل نامی بلکه چای گرفت نکته کبر نیست چنانچه درین
 بیت مذا بیدل سے گر ناله من بر تواند میشد دواند + صفت بر تیر سوار میشد دواند + نیست علم چه عرض
 بفرار بکول + بر تو این شمع اگر با لبر درین فصل است + شیخ شیراز سے بر نو بنگان بگیرد که بیادش
 به است + تربیت نابل را جو گردگان بر گنده است + ملاحظه در تریعت خداد سے کند شک شمع ز رضیا
 گستر + لکن را در چه بر تو خادری + بر خسرو سے گر بر نوعی زرد تو بر سیمان زنده + ماه دستاره اسپینه بر تاسب

اسپهسال + فرج استکان چرخ اوگون + زود تقبیل کوش بر تو خون + سالی سے روز من نیرو و طفلیت که باشد
 بلال + بر تو هر دو ساز طرف کاشش بر تو + مهر سے وصفت قصر سے رخت خود گو شب بر دن کش از بر سه ماه
 سال + شمشه یون او اذ اخت بر تو بر جهان + چنان بر تو شاد فتح تر + کوز و شوار مثل لاله سر + در دیش
 دانه هر دو سه سه خیل مکتوبان سبکو + در بوبک براد جو بر تو + طے خراسان سے سینه صبار هشد از رشک
 خذ ریشتم + بر تو راه رخت تا کتبان افتاد است + ابو طایب سلیم سے اگر ریشتم گردد بر تو سخن + باشد
 خانه آینه روشن پر چشم بحیم فارسی بوزن رسم جزیت کنار ریشم سیاه بر سر علم نبوده و یحاز دم گاد
 کو بی رانیز میگفتند که بر سر علم نبوده و در بند و شبان کس این اذان سازند بسیار شهرت دارد و این
 لفظ در غیر علم مثل گون آب در غره استمال یافته و اطلاق آن بر کوه زلفت مجاز است و تشبیه آن بر زلفت و شام
 بر صداده خواجہ جلال الدین سلطان سے ز شلم پر چشم آورد و در خصم طاقم + ز عدل شامل او صبح خلعت را سوره +
 در تاب زلفت پر چشم او عارض نظر + تانیده چون جل یعنی از صاحب بن پر چشم بحیم کلاه بوزن بدین حکایت
 که از خار و خاشاکه دیگر سازند و جو به استرتر که بر سر دیوار نصب کنند و با لفظ کشیدن و نهادن و بستن و ستان
 مستعمل و تحقیق است که بر چین کردن تنی محکم استوار کردن است و منشا انواع نقاشی که در سنگ پارا بر سنگ
 دیگر کنند آن را بر چین کاره گویند که حاجی بیارے سے هر کل که زیدیم بر سازند از مراد که کل شی گشت بکرم بر چین
 شد + و یحاز در خار بست باغ دیگره و جو به استرتر دیوار استمال یافته و همچنین معنی پاک کردن باغ از خار و خاشاکه
 چنانکه گویند باغ را بر چین کردن یعنی بر سرست بر منوی سے تا نکار من رسیل بر چین بر چین نهاد + داغ حسرت قبل
 صورتگران چین نهاد + خواجہ جلال الدین سلطان سے از شکست کردن باغ چهره بر چین بستند + عالم دل در خم آن
 زلفت بر چین بستند + نا حسرت و یارے نه تو برین دیو + بحر طاعت و صب اول چین + کرد دل خود
 زود کشته نشان + بر دیو صهار سازد بر چین + در حکم شدن چهرے در چهری چون پنج درخته قایم شود گویند
 بر چین شد مهر سے سے کشته بر استمان ز ریشتم + پنج سپین قران بر چین + خان که زود جزین جو هر نید اوند
 قابل + بر چین کاره بیت الله دل پر حاشش بوزن خراش جنگ جلد بر خاشخوی بحیم تار سے
 پر خاشخوی خاسه و در هم نیز کنا به از شجاع و جنگ در فرود سے و در خاشخوی نیکو نه گرفته پر شش
 نه بر آوند + شیخ شیراز سے کشتی و نچیرد آماج گو سے + دلا در شود مرد بر خاشخوی پر و از به ال جلد
 بوزن سرباز صطاح مصران است که اینها بعد بر کردن رنگ شکر بسیار باریک بران رنگ میکنند تا ملایت پیدا
 کنند و با صطاح ریشگران جلا وادون در وادون رنگد گویند و با لفظ وادون در کردن مستعمل است +
 ز بر کوه اینر صقل مندر و + خانه آینه دل را می بر داز کن + سلیم سے جو هر شکر تار و صیان تر میت
 صورت آینه لا واقف شش کے پر داز کرد + اسپر سے شب جام لاله رنگ و سحر مشرق کل است + آینه خیال
 که بر داز مید + آینه بر داز + افسانه بر داز + افسون بر داز + ترانه بر داز + جلوه بر داز + چهره بر داز + صول
 بر داز + خانه بر داز + خزه بر داز + دروغ بر داز + ستایش بر داز + سجد بر داز + سخن بر داز + سفره بر داز

سلسلہ بردارہ ریشہ بردارہ پروردگار ۵ خواب پریشانی کہ برکت طینور و غیرہ نیند برہے کجاہ آتش کشتن و حفظ مقامات
 در کثرت استعمال یعنی مقامات و مطلق آنگ بگم شکل شده و مہیا مضامین می شود بسوی ساز و طینور و در پردہ خواب
 و پردہ خیال و پردہ عقل و پردہ تسیان و پردہ حیرت و پردہ بیگانگی و پردہ اندیشہ و پردہ ہراس و پردہ تقدیر
 و پردہ غیب و پردہ کار و پردہ تزییر و پردہ خاموشی و پردہ سخن و پردہ صحت و پردہ آواز و پردہ سخن
 و پردہ ماضی و پردہ تامل و پردہ صحت و پردہ تقویٰ و پردہ کل و پردہ جاب تشبہ است خواجہ شمس از
 سے من ازان حسن روز خستون کیوست و نشت و نستم کہ در عشق از پردہ عصمت پر دل آرد و نجاما ۴ کلم
 سے اگر چہ پردہ حیرت جبار چشم منت ۴ ز عشق ہے نہاے چہ نامی بنم ۴ صاحب سے عشق و پردہ ناکوس
 بنم غافل ۴ کہ ز فاکوس بود پردہ رموز شمع ۴ مشور بود پردہ شرم از فریب چشم او غافل ۴ کہ شہباز
 از نظر بستن شکار سے در نظر آرد ۴ و پس پردہ تزییر و بار بار خشک ۴ حکایت کہ تار کسی میگرد ۴ کبیر
 پردہ بیگانگی ۴ فریزان راہ علاج چشم من ادوی پیرا بن سے کیر ۴ غافلان را پردہ عقل بود ۴ سخن
 سے خواب آلود خدنگ پیدا یکند ۴ شیوہ حسن رخصت پردہ تسیان شود ۴ صفحہ حاضر بود در سادگی
 ہر کارتر ۴ در پردہ خوشی است رمانش زبان ۴ خون بہت از قشیر چون بے نیام کرد ۴ صبح قیامتش
 بود پردہ خواب در نظر ۴ ہر خواب مید آن کس قند زای را ۴ نے گرد و صفت از دیدن گوہر کلاب من ۴
 قاشق نغمہ را از پردہ ہے ساز میدالم ۴ سلیم سے ہر نانی کہ مطرب مجلس تارزو ۴ زیاد باز پردہ طہور شد
 بلند ۴ قاسم شہد سے جو کشتہ جہم ہی شہد چہ کار از با دیان آید ۴ کہ این کشتہ زور پردہ آواز میگردد ۴
 وصال جلوه مشوق قائم آسانیت ۴ مشد خیال و بصیرت سخن رقم ۴ بیدل سے تشالین کہ تہ پیدائی شود
 و پردہ خیال از نظم بستہ اند ۴ عرفی سے در صفحہ تصویر ہیاست شامل ۴ در پردہ تقدیر ہیاست نظرم ۴
 در کشتہ شمشیر زبان قائل سیفم ۴ در پردہ اندیشہ خرد پوش طیرم ۴ غم سے دو جان در کوسے در بیکی
 مگیا ۴ کہ سندر یا دو خفاق از پردہ ششون نمی گنجد ۴ ریشہ انش سے گوش کل را خبر از نالہ پنہام نیت ۴ پردہ
 صوت من و میل تصویر کبیت ۴ نیستیم بابت از حسن صوت مغان حق ۴ جلوه با در پردہ کے کل تمام میگویم ۴
 پردہ پنہان بستہ خوشید ۴ اگر کند دیدہ خیر کے ۴ داغ تراز پردہ پنہان بر آدم ۴ رفت از جا و دم از خدیوہ
 رسوا پنہا ۴ زار عاشق شدم از پردہ پنہان رقم ۴ کما لفظ از در این بیت مد جاوہر کبیت است و پنہان
 پردہ میخواند شدہ مگر آنکہ مضامین بود یعنی پنہانے جابچہ پید یعنی پید ہے عبد الزاق فیاض سے مردمان
 نیت تاب وین نام و مان ۴ خضر در پنہان نمودار است و در پید اکم است ۴ پردہ از گر صیقل گریستی سے
 بیت پروردگارم کو کبسان بسیار ۴ سچ تا حال خستہ نے بر وارڈ ۴ کہ تہ بر سر تیغ و کے شک جفا ۴
 غالب است کہ دیوانہ ترم بسیار ۴ پردہ صفت باطن مشغول شدن دساز کاری کردن دردی آوزان پیر سے
 درد گردنیدن زحانی شدن و خزان یا فنن از خبر سے بردقتن مختلف ۴ ان در نیواس و پردہ دخت و پردہ خت
 حکیم فرد سے از ان بگیش دیوار سے زمین ۴ پردہ از پردہ دخت کن دل زمین ۴ پیار است رو سے زمین را او

جو درخت از آن تاج بر سر نهاد + شیخ قطایحی سے نیز بیان چون زکار خود بر وخت + پیش از اندازد پیش از دست
 صاحب سیاست بر انداختند + زبیکان کمان عمره پرور غنچه + و صاحب جهانگیر سے بھی رفیع کردن جو درخت نیز آورد
 جنگ بین بیت دو سر عدول پرور غنچه کمان پرور در این دو قدم آهتا برد خواہے کہ ہنہ سے بر شب
 با خیال دوست بر درخت + دوائی غیر در دست نشانت + و ساختن دار آستن استوار دوسکے سے
 بہشت این سگوا بر درخت + زہر گوز در ان نشا اہا ساخت + عاقد فترہ سے کہ پر درخت آئینہ روی تو +
 کوز شک ترخت گینہ تو + آئینہ سے نے قبائے شمع را جلاط منج + خاص پر قامت پرور غنچه +
 و جادون و صاف کردن در نماز بہت مزاج سب سے تا بسوزانند در اول نگر داسینہ مشا + مابین خاکتر
 این آئینہ پر درختم پرورہ فانوس مغبور پرورہ عشاق و پرورہ خراسان و پرورہ
 عراق و پرورہ یا قوت و پرورہ ویر سال و پرورہ بلبل و پرورہ شکر و پرورہ
 حرم و پرورہ چخاند و پرورہ زنبور بر کام نام زہرے از کوسیتی شیخ عراقی سے مطرب عشق نیزند
 پرورہ + جنگ و پرورہ چخاند عشق + سہی پرورہ سے اقد عطار در در اول نش در اقد در اول + زہرہ ماند
 زہرہ مانا پرورہ حرم زند + پرورہ سے سے در پرورہ فرسے خوش گفت پرورہ + ہاتھ با بلبل خوش
 زہرہ دست + سچیت خوش سے سے بید پرورہ بلبل زکبیر خیابان + سرور گد فرسے از رخ بہت بہت
 خواجہ ننگ سے سے منی نیرن پرورہ ویر سال + نور سے بیکر و آں خیال + حکیم از ننگ سے شاد ہے
 او گوسے کا عدا فرورگرو + نوا و پرورہ یا قوت در کشت خاکگرد + درین بہت مزاج صاحب پرورہ یا قوت
 کنا پرورہ یا قوت بہت سے چون آب کہ از پرورہ یا قوت نماید + پید بہت تن نازکش از چارہ گلزار + شیخ شیراز
 سے پرورہ عشاق و خراسان عراق بہت + از چرخہ مطرب کردہ زبید + سیف ہفرنگ سے سے ساز
 توشہ راہ از ریاکر توان ساخت + نور سے خانہ عطار پرورہ زنبور + پرورہ زنبور کوئی از خیمہ سیم پانچا ناچ
 بیک رنگ سازند و خواہے طعام در ان گذارند تا از بہت کسان محفوظ ماند بر خسرو سے توان فلک پر زنگین
 + سے زہر + نزد چو زنبور بر اور کوسر + زہر زنبور کوز زہر بود + پرورہ شب پرورہ زنبور بود + پرورہ زنبور سے
 ننگہ اسم شہبے سے سدرہ با پرورہ زنبور سے کس بہت + در خایہ آئینہ زہر گوس نا + دجاہ سور اعدا کند نا
 پرورہ بر رخ دوزخ در اہل زبان خفین بکوستہ کہ پرورہ زنبوری چخ کہ خیلے باریک شہد و در نہر دستبان جلون گویند
 و پرورہ ازہر + افاق و عجز نہ شرف سے پرورہ زنبور سے دل را یاد عمل او + بر عمل چون خانہ زنبور
 باہر در شستن + صاحب سے رخصم کن بر ننگ بان خرم تا کتر بہت + پرورہ زنبوری خفا کڈا بر بوسہ را
 اشرف سے پرورہ زنبور سے خط ہر خوش زیندہ بہت + از قضا بہت بہت آن عارض نقاب سے اچین +
 پرورہ باز بوحسدہ و زای ناز سے کناہ از بہت باز دخیال باز و برین قیاس پرورہ از سے در مصطلی بہت
 تراوت شب بازی شیخ عطار سے در شیاہی سہر قزازی مکنی + غطل باہی پرورہ بازی مکنی + فیضی قیاضی
 سے این زہرہ زکستان تقدیس + مجیدہ بطیسان بر جلس + آوردہ ہم از منون طراز سے + با پرورہ از سے

کردن و پرده را از بر دستن و پرده و پرده است که گنایه از نشانی راز کردن و پرده
 پرده از روی کار بر دستن و دستا و دن لازم نه در سب زبانی سه چنان کن که ز خاک عبید بر خیزد
 مباد پرده ام از روی کار بر خیزد + صاحب سے سوز دل برداشت آخر پرده از کارم چو شمع + از گریبان سپردن
 آمد در زانم چو شمع + لب تو پرده بدی زمانگ که است + سراب دشمن چاشت گذاردن + من تمام که تو از
 که از من سستی + پرده باز من آن نمیشاید برداشت + پرده روی کار از جو سے شیر آکنده است + عشق شیرین
 خون کو کین می پرده + اسیر سے پید سس خاکستر و تیر غرت باد + پرده از روی کار اهل دنیا می کشم پرده
 بر گرفتن و باز گرفتن و بر افکندن و کشیدن و گرفتن و بر افکندن و گرفتن و
 دستن و بر افکندن از چیز سے بنما دور کردن و در انداختن و دستن و دستن و دستن
 و دستن و گرفتن و کشیدن بر چیز سے و زدن و داوون بر چیزی + بنیامین در کرم
 سرده خسرو سے پرده بر افکند که چون لاشوم + پرده کن سے در لاشوم + طے تر است که نه چرت کند
 قدر و از نظاره است + بر روی خویش پرده کشم و مجامه + نغمه بر چهره خود پرده ایجاد گرفت +
 + بر کجا شاه ما پرده ز رخ باز گرفت + فراغ بشیر از سه ساتی چاکه باز ز رخ پرده
 گرفت + کار چرخ طویان باز گرفت + شکایت شب بجران فرد که از سه اول + شکار که بر کند پرده
 روز وصال + بیدل سے ہستی نیست بیدل غیر اظهار عدم + تا خوشی پرده از رخ بر کند آواز بود + طالب
 آسے سے کشید پرده ز رخ لاله و منت است تو تر + زد سے دلخیز بر فکن نقاب نشکین را + صاحب سے
 شب بستنی پرده از رخ در من برداشتم + مست شد روی گل کس ز میرون برگزشت + می زند بسیار راه دین
 دول چون ایران + پرده از نرم آن عیار بر رویست است + آصف سے ناسوزم پرده بر خسار نشناک است
 ده که خواب سرخس این نقش جهان مرا + کمال اسمیل سے نہ برو عشق تو بدم من این قدر دلم + دے پرده خود
 می بود قضا پرده پرده نشین شد و تحقق است که نیسانست موم و خصوص است و لهذا اطلاق پرده نشین
 بر چیز مستور عموماً آمده بخلاف پرده گی که اطلاق آن جز بر زن مستور نیامده + پرده کے زر تقدیم جملہ بر بچہ
 گنا پرده شراب اگر خانے سے بر هفت کرده پرده کی زنجو که آ + تا هفت پرده خود را بر کند پرده گیان
 سیما گنا پرده از صورت شالی صاحب سے ز شاهدان زمین که نظر فرزندے + نظر پرده گیان ساتو سے کرد
 پرده کسرا و کسرا پرده بعبق باشد مرا پرده که عبارت از خیمه باشد + نقی سے فرمان عالم مطاع
 به بستند پرده کسرا بیشتر + دینز گنا پرده مطرب شو + جمال الدین سلطان سے مطرب کردن شهباء پرده کسرا
 تو باو + خشت ز انما بنش سر که تو باو پرده ششاس شد نقاسے سے پرده نشینان بوجاف
 در شکرت + پرده شناسان بود در شکرت + دینز گنا پرده انسان کمال صاحب سے پیش چشمی
 که شد از پرده شناسان حجاب + شاه می نیست باز چهره خود میم را پرده وار بود از عالم خود وار
 و جامه دار نقاسی سے پرده چین پرده و انش کتم + ز کرد جهان سبک کارش کتم + پرده سار

پرده گر یعنی شیخ اوصی سے در پیرزن بیکن و اسی طرح برودگر + کز چرخ پیرزن کما کما چرخ برده در +
 پرده کلیم بکات فارسی نوی از کلیم که عباران دارند شیخ علی قی فایز سے در پرده و لم زبان بت عباد و نیم است +
 بریک ژره بر رسم زونش پرده کلیم است + صائب سے ششجان دلبر بر تو ز حال خواب نیت + چشم عیادت پرده
 کلیمی در است + دردی است این که پرده کلیمش ز خواب نیت + خط کشیزنگ که جنس تان مد اخط است پرده
 کشیدن و پرده گرفتن یعنی پرده بستن و پرده کشادن پرده آمده و فارق در از او تین ذکر صله است
 کو یعنی اول صله آن ہے آید یعنی دویم از مثال پسین پرده منی کشین یعنی دوم گذشت و یعنی اول صائب سے با پرده
 آبله پاسے خود رشک + پرده خار کے میلان کشیدہ ایم + چہرے سے گلش پرده بر چہرہ رشک آید +
 کہ وارد نقاب نہ عجم نگاه + بدون صله افادہ سنی خود مشن کند حکیم رکن کاشی سے روزے کے صبح پرده میلور
 کشیدہ + پیارہ کلیمی کہ درون حصار ماند + مسجد اسکوه سے گرم خواب چون شود دیدہ پچشم از خوش + پرده
 کشد مردان چون شود آفتاب گرم پرده بافتن م و پرده گرفتن و پرده ساختن راست
 کردن آفتاب خودن و اعزیدن آن میر خوسه سے سون آمد برب جو در زانہا نہ تھا + بلبل آید بسر گل بدو
 تر گرفت + بیار آید بوقتی کہ بیلان حور نشسته بسر گل پرده برگزند + خواجہ شیراز سے مطرب جو پرده
 سازو شاہ اگر خواند + از طرز شعر حافظ و نیم شاعرانہ پرده بگرندین از مقامی بقای دیگر آفتاب گفتن
 خواجہ شیراز سے نظر آید بگردان و بزین راه عراق + کہ بین راه شیراز روز نایا و کند پرستار ملازم نگاہ
 یعنی بار و در عاز است صائب سے ہاشم عشق میلزم بیان خوشین + سچ بیار کے گزردہ از پرستار سے جدا
 پرست و پرستش باصنم تفقد عیادت بیار و سلمہ یعنی تقریر نیر نوشتہ اند تا نیر سے با بخت تیرہ پرستش
 دل یار کے کہ + در شب کے عیادت بیار کے کہ + ساک تیرہ سے وارثے دیگر ذرا م اسکت بیلان +
 چون بزم پرستش بردا تہ پیل کیند + طالب کلیم سے در تقریب رفتن چون بزم لونی ویرم + بر آفتابش ان
 رگس بیار میر فیم + عانی سے پرده و علم از کار پرستش بیار تو + اجہ شیرین کن نیرت بیار + و مطلق حال پر
 اثر سے دست را کے فرصت بر سبب چشم نیرت + یا گریان میدہ دیا خاک بریزد بسر پرست زون
 سیر باغ با از اردون گویند اندک پرست با زار بزم و این از اہل زبان + تحقیق پوستہ میر افضل ثابت سے پرده
 میگدہ یار ترن یک و پرست + زلف ہفتہ و خوسه کوہ و خندان لب سوت + من کہ بے ہر بی عقل زوم
 یکت دو پرست + دیدم از دور گرد ہی بہ دیوانہ دست + کی از صفایا نہ میکفت پرست زون نیت کہ مثلاً
 و کس یکس راہ بیرون کی را جہی بر آواز ایسا دن آید او در حق خدا گوید تواند کے پرست زن یعنی آہستہ
 آہستہ روین ہم از تغایر رسم پرست کاہ جای تفقد مردہ زلالی در قسیدہ سے بیار سہ کاہ خزان و صحبت
 بیل + کہ زود با ہم کل رفت بزمین دستار پر کار بفتح و کات تا سے افزائے سعادت و با لفظ کشیدن
 و زون و نہا دن بھلہ بر یکہ معنی مستهل میر خوسه سے چون ملک بر کار زور و درخش اور نخت + دست
 او دست زور و در من روز قیام + رہے او بر کار قدرت بر ملک خواہ کشید + تا بہ سیارگان برانیر بر کار

که پرواز شیش بردست و فروغ همه آفرینش بدوست به هر نقیصه معجز اول بلند از صفات و مصرع از شیب است
ادست مائیب سه در حرمت یک مصرع پرواز بلند است به مجربش بر هم زده بال در پسین و با لفظ کردن و پرواز شستن
دستین و شستن مستهل قاسم شهبه سے بیا وصل او در کعبه چنان گریه میکردم که در بال پر مرغ هم پرواز می
شستم و زبانه سے که چون آواز طبل با زبرد است و با سے چرا پرواز پرواز است و مثال لغت سیم در پرواز
سگتن گذشت غالب است سے فال جهان چیزند دست سخای تیز شوق و نقش زرد رنگ کعبه پرواز لشد و
پرواز بیالی دیگری کردن کاری بجایت کے کردن میرزا اظہار و حید سے کمال حقیقا زمان از حال دیگر سے
باشند و بزرگ چهره پروازم بیالی دیگر سے باشد پرواز گاه م پرواز گر گنا به ندر تیز پرواز گاه
سے تر نوله نامہ پرواز گر گنا و کبشیر اید و شور سے اگر گنا پرواز رنگ پریدن رنگ گنا به
از نیز یافتن رنگ پرواز چشم و پریدن چشم گنا به تر نوله شکلون را اخبار عفات
حکم زه سے دریدہ می زمین زبوش و پریدہ ویدہ تر گس لبوش پروانہ جانور سے سردت که شرح
موجود سے زندان را در فندی سے تنگ نونند وین می مرکب است از لفظ بر وین ستاره شریاکه پرین
و پرین شہرت دار و داد که نسبت است چنانچه در دانه در دانه فائش درین رنگ جز اول در نئے سے جگر گشته
بنی نور چراغ شمع استمال پسته درین طایفه است لیکن ظاهر است که مرکب است از پر که در جگر شیش است دونه پرواز که آن
تیز که نسبت است چنانچه در گشته اند که مرکب یعنی زبکریا چنانست و نیز جانور سے درندہ خود که ترا شیری در دونه فصل او
بمخورد و این گویا ما خوردن سے اول است زیرا که این جانور مثل پروانہ که بر گشیم میگرداند و لازم شہرت پروانہ پروانہ
نیاستند و درانی خوب آن در بطریقی است و شہرت کرا گویند خاشاک سے شہادت خشنفر کے تو پروانہ نوس
پروانہ در پستانه خشنفر ککو تر است و پروانہ در در پستانه شیران نند بے تا آید از کفکله گوران کباب شان
و خاطر اسپاه گوش عبارت از زمین جانور است شیش شیر از زیاد سیاه گوش را گشته ترا عازم ششیر از چم خیار
اقتساده گفت تا فصل همیشه بخورم و در شتر دشمنان در سیاه ادا این با ششم و نیز منی حکم پستانان و امیران که بنام
عالم و غیره از دفر نوشته میشود و چون پروانہ ترخا و پروانہ جاگیر و بدو نکات صحیح و این لغت فارسی زبانان شہرت
چنانچه شہرمان که لفظ فارسی است شیش آن نر این سے آند ز کے زیم سے مشبه مجلس شہد صاحبقران شیش
پروانہ مسود ک شد از زبان شیش و موی اتم نرم و عالم ششان با جانوش و سخن بودا سبان شیش و نیز شہر
سے از شام تا کج که چون شیش سے بسوزم و سے اگر نیا که پروانہ و صالت و بسودده یک پروانہ
آن خشنفر سے که ز شونے هم گرم زبان خواهد داشت و سے تا جدول و اندول آخرد شہادت صحت و طریقت
و جزند کے پروانہ پروانہ ده سے بات به دان عبارت از ترخا کردن است طهر سے سے شیش از شله
حسن تو بر از خسته است که در او پروانہ پروانہ پروانہ پروانہ یا پروانہ یا چرخ گنا به از عاشق محروم سے
محروم ز وصل طهارم و پروانہ یا چرخ ارم و پروانہ فی نام نئے از کشته و آن که در حرفت گشته پائش
پروانہ پروانہ و ارجار بود است میر نکات سے چه شود چون نجالف سے از پروانہ و پای دیگری و پروانہ شش

سکس گروہ پروردگار اگر اطلاق این لقب بہار تینا گشت فقد المینی مطلق ہرودہ یعنی رب النوع نیز گورہ اند
 میرمنز سے در نہرند سے و عقل اور ان سے پروردگار چ کس ندر کس نہ میں جو تو جا کر پروردگار پروردگار
 تربیت یافتہ و درستی پروردگار است ما میند مینی سے بکستان سخن چو اہ بلبل سجیح چ ب برگ مینی ہرودہ
 جمن رگ گل چچ بلا ہرودہ آبلہ پرورداد ب پروردہ تن پرورد سایہ پرورد تازہ پرورد نوشہ پرورد
 جان پرورد چمان پرورد چاکر پرورد خانہ پرورد خانہ پرورد خود پرورد دزد پرورد دست پرورد دور
 پرورد دست پرورد دین پرورد قسم پرورد روح پرورد سایہ پرورد سایہ پرورد ستم پرورد سخن
 پرورد سر پرورد پرورد و پروردیدن تربیت کردن طغراسے جو فصل بہار تو نم رسید چ
 گل نندہ آب دو پرورد پروردش تربیت و بالعقد و ادن مستعمل مشہد سے تمام معرفت کہ کہ کام
 انعم اشکے چ نکل در باغ دبتے خارک بہامون پرورش دادم پیرن بختین و پیر و و پرورد و پرورد
 ستارہ چند کہ در هیچ ثور واقع اند و تیار سے تریا فرا تدریج از تشبہات دست پرمنز سے زیبا تر است
 نقش کے از صورت ہے چ دلاتر است قدر سے از پیر پرین خد انور سے سے در رگ کتو پینچ پرورد
 بر رسم و کبانت حکم چ کاشے سے صحاب لطف تو گر سایہ اکلتہ بچن چ چچ خوشہ پرورد زمان عقد پرین
 ٹھہرے سے خاک خسیان سرگرمی تر است چ پرینان نرذہ پر نقش پرین چ بد چاچی سے آدنگ از میان
 کو کو ہی تبار سے چ طالع از خدہ تو میان شفق پرین چ حکیم سے در تریف عمارت سے خم طاق بر یک چ پرورد
 زبس رنگ با قوت نشان جو پرورد پروردین حسین از اسکا محبوب است عبدالواسع سے ہادی جون
 آفتاب سے مد پر دین حسین چ یا بری جون یاسین ای بہت نسرین پرین چ بشت پر دین بکرہ بزن
 نرہ دیرہ و حلقہ کہ مردم لشکر از سوار پیدا کرد لشکار و جران رنشد و تحقیق نہت کہ گنہی مطلق حلقہ بہت و نندہ
 پرہ پیل نینر آہ میر خسرو سے کشت روان پرہ پیل از شکوہ چ خاک بلزید و بختہ کہہ چ دوامن دکنار
 چیز سے جون پرہ کہہ ہرہ بیان بر معصوم خلعت میر حیدر مہائی سے مرا کتا نفس خاطر نڈ از کتاست
 کلید قفل دلم پرہ بیابانت چ صائب سے خص من سوار شہر بود چ بال من پرہ بیابانت چ تا غیر
 سے گرہ بکار نینفند کتادہ دیوان را چ نذیرہ قفل کے پرہ بیابان را چ دبرگ کہہ دورخت نڈا پرہ کل مینی
 رگ گل آمدہ و این حالے از نازکی نیت وجہ سے صفا سے باغ نرذہ ان خم خلاصم کرد چ جو غنچہ پرہ کتشد
 کلید قفل دلم چ و چون بہکار و مفروض رکبتہ و و و قطعہ میباشد و بعد ازین قطعتین را پرہ نام کتشد و سگویند
 کہ پرہ پرکار چنین است و پرہ مقراض جان دبرین عیاس پرہ قفل کہ در شبہی آنرا چہر گویند و پرہ آسیا
 میرمنز سے سے کہ آمدہ نریا بر چہن زود کرد چ جون پہا سپہن بر چہن آسیا چ صائب سے غنچہ گل گل
 اگر خوب سے دیان خوشی را چ پرہ قفل خوشے کن زبان خوشی را چ پرہ نشین مردم سر نشین
 کہ در تحت فرمان سپہسالاران ہنشد و این نیت گیا نیت پرہ قفل بر کلید زدن کنایہ از کار و از نڈ
 و خالفت قفل کردن چ کلید بر قفل نرذہ پرہ قفل بر کلید مفاہمی سے چو بیام مشہد بانو کرم بدد چ زن پرہ قفل

بار کھد پر سائیر بلوزی برقیز اجتابہ زینہای نمو آو جتابہ پچار از ناخوردے حضور صا ر با لفظ کردن دوا دل و سلیستن
 مستحق و بختی زہ و صلاح ما فرد از منی اول است اثر سے چنان دلست شکست دلم بود خرم و کذا و شکستن بر ستر خاطر
 یار و کلیم سے دارم و لے کہ اگر شکستہ خاطر پر اچھا کشتہ از غم بر ستر از شکستہ و دانش سے یار چون
 دارم ز غم خوردن دل دکھا رہا کے توان بر ستر داندن کو دکھ یار را ع صاحب سے سہرہ نواہ چشم او نگاہ
 تیز کرد و دیگر سے یار سے ایدر برابر ستر کرد پر ستر کار کناہ از صلاح و متقی پر ستر انہ معالی کو کجھ و یار
 دیند و بر بے زور و نوبتہ ملا شیخ طے فی خایر سے بر دہ دل راز گشت از گشتن شکر ۴ بہت یار تر این
 شیخ بر ستر انہ پر سے ترجمہ جن کہ نے اصرار دہ عروت حال نوی از زمان جن کہ نہایت خوب شدہ مانند
 حکمہ بولی دہ بر نہند خام قیامی در نہایت ملامت و بیان غل خواہے جسم دہ و در کفار گت سے بہند و از
 سند و خوش سازد مرزا سیدل سے سہرہ ز کمال سہرہ گبران و دل مستقل ز نفس شترش مردن و در
 کار کھد متزہ با قیامت و خوش است پر بجا شینہ گران پر کے زاو و پر سے پیکر و پر
 طلعت و پر سے شیخ و پر سے رو و پر ی ویدارد پر ی و شش و پر کے
 خانہ ہر کہ ام سوخت صاحب سے آئینہ شود حال پر سے طلعان طلب و اول بر دہ خانہ و گرمہاں طلب
 دل را نگاہ گرم نو دیوانہ میکنہ و آئینہ رانج تو پر بچانہ میکنہ پر سے جوان و پر ی بند و پر ی سا سے
 و پر ی افسای و پر سے گرفتہ اند جن دشتہ ہندہ و از احوال معینات خبر دہ و ازین قسم مردم را ایاز کے
 کہیں خواتند و نیز کے کہ آئینہ جن دشتہ ہندہ و کے سے من ہرزو و چون سے گرفتہ زیاد و ہر دکنہ جو پر سے
 سا سے عذیب افسون و استہا و لیے سے گئی جو و پر کما سے کوہ گونہ صور و ہنکے ناید زیر گینہ لباب
 جمال الدین مسلمان سے درون شینہ سے نیش است بچ پر سے و سخن رغان جن را لکر سے نواہت و قبول سے
 تو بر سے ہتے دین سوئی خودت بخوانم و میوان سو من کہ کہ پر سے خوان تمام و سیخ کاغشی سے حاجت
 رام ساز مت لغبون و نو پر سے خری دین پر سے خوانم و طالعی تہائیر سے سے بر بخوان را بخواتند سے
 عزیز ان و بر بر وہان را دیوانہ کردہ و قطران سے چون برہ اران درخت کل بیلرز از باد و چون پر سے
 سیدان بر بیل ہی انسان کند پر یوار شکہ و مینی و خرد و شیر و کزبان جاودہ و سونہا خواہہ برود سہند
 تا پر سے دین و کورہ و ازین دختر شروع در قص کند دوا نصیبات خبر دہ مجاز است سیف الدین سہر گئی
 سے نیات چینی بر بستہ نجرہ چشم مردم را و جو گیسو سے بر چاران بوقت رقص در پر زن و سہلای سے
 ساقی نرم بر ی جام پر سے دار بود و چون پر سے دار کف آوہ وہ بلبٹ ان شہد و نووی سے در عشق سلیمان
 من بہم و خانم من و مرد بر بخوانم من شخص پر ی دارم من و پر یون پر داز کردن و ہر شین و دور
 افتادن و مینی حجاج چون چشم بر بدن و بازو بر بدن و سایر اعضا درین از مادہ ریح بود و ماخن بر بدن
 کف پا خوردن و چوب خوردن کہ سبب آن انجالت دست می دہد و نیز کناہ از خود سہاوت پر ی سوز
 نام ویر سے کہ در زمان حسرت و پر ویز بودہ خواہہ نظامی سے از انجا آوہ پر سے سوز و پر سے پر ویز

در آن روز پیرمرد روز پیش از روز گذشته صاحب سے تا پیر روز شکر خنده تمیذ استی + این زمان صاحب
 چندین شکرستان شده + در کلام قدما بنمیتستی پیر بوزن حیرت مستعمل بود نا لطف الله نیشا پور سے در باغی
 است که در هر مصرع چهار چیز را مراعات کرده نام شہر سے نام زمینے نام کلی و نام عنصر سے و ہونہ آدر مرد پیر
 لالہ نقش انگشت + دی نیلو فر بلخ در رب گنخت + امر و کل از خاک نیشا پور و مید + فردا سپہ یا بزمین خواہ گنخت
 و رباعی دیگر است کہ در ہر مصرع پنج چیز را مراعات نموده نام گلے وز پنے رسنای و ہونہ سے و عنصری و لحن کار سے
 کردہ کہ مقدر و سپح شاعریت گویند چون مولانا این رباعی گفت مولانا ہی کسی کہ از شعر سے نظر فای نیشا پور بود و جامع انواع
 فضائل از خطی نشا و غیران در صدد جو یہ این در آمد یک سال متصل در فلکان بود و آخر ہمز قابل شد رباعی نیست
 سے کل داد ہر بردر صغ فیروزہ یاد + سے بچش محل لالہ ہر خاک نہاد + و لاد بسکن خیر مینا اندرز + یہ قوت
 سنان آتش نیلو فرداد پریشان کردہ از عالم تکیہ و میکہ نیست کہ قلبیا ضاقت ہشہ بلکہ تقدیم صفت ہر صفت
 است دی خانہ پریشان و ظراب جلال سپر سے در پریشان کہ یہ پاس بود فیض سہا + سایہ بید خوش امید ہشہ گالی
 پریشانی مہر با لفظ کشیدہ مستعمل صاحب سے این پریشانی ولی از کلمہ پریشان ہی کشد + نظراً ما خوشی را
 کر جمع سازد گوہر است + ملامت یعنی سے صد پریشانی درین گلشن ز دوران میکشیم + اگر کشاید غمخیزان یک
 عقدہ مشکل مرا پریشان کبیرین متفرق و پر گنبدہ و با لفظ کردن و شدن و روشن شدن مستعمل چون پریشان شدن
 دستار و وقت و ترقی و ترقی و گیسو و مانند آن و پریشان شدن حکم کن یہ ازینجا نوشتہ شدن حکم و سبے ربط
 بودن ہفت ہفت سے کا گلشن در جلوہ آمد زلف چون کار سے نہافت + حکم قتل من پریشان گشتہ بود از
 سہ نوشت + مرزا بیدل سے حاصل کرد جانگشمن ہان بجا ہیلت + چمن را از صبح نغمہ پریشان نشود +
 رندولی گل میکنہ چون غمخیز از باد نفس + بیدل از شیرازہ این دفتر پریشان بنیو د کا خط پاکت از اوضاع جہان چہا نے
 وقت آئید ہر نقش پریشان نشود + کہ یک کل از چمن روزگار بر سر زد + کہ بچو صبح پریشان گشت دستارش
 صاحب سے از قابل جنون خوشید رو و نظر دارم + کہ تو صبح را دار و پریشان جوش بود آئیں پریشان
 نویسی + در ربط نوشتن و باطل نوشتن تا فرغ زیت خاص در نوشتن انشا و این بسیار دین است حسب
 نادر سے نوشتہ بکس چون ادما منور لفت تو + یعنی نوشتہ اند پریشان نوشتہ اند پرپای ولی
 با لضم و تخانیے با لفت کشیدہ دوا و دلام نام بکشتی گیران میرجات سے لب زرمہ آرا جہ نخی و جہ جملے +
 جرک را گرم کیند از دم بہ پای رے پریشان سخن و پریشان گفتگو و پریشان گوہن و
 پریشان نقش مروت پریشان نظر و پریشان نگاہ بہنہ پریشان خاطر
 و پریشان دماغ و پریشان را سے تریب بہنہ پریشان سیر و پریشان خرام
 و پریشان سفر و پریشان گرد بہنہ پریشان طرہ و پریشان کمال و پریشان
 موی تریب بہنہ پریشان رسم و پریشان مالہ و پریشان گریہ و پریشان کا
 و پریشان روزگار و پریشان حلاط و پریشان جلوہ و پریشان نغمہ و

پیشانی چرخ بر که ام مودت رضی و انفس سے برود و پریشان چین خون کن در جگر و جمع کن دل از پریشان
خرچی شکر کان من و در پیابان بیم قہتا سے کجا دریم ما کہ کو باد و انجا ز باران پریشان کرد است و صاحب سے پریشان
سفران قافہ سیلیم و چه خیالست کہ ہفت خبر از ماورائیس و گردیدہ ہست بچہ قدماگہ خضر سبز و رو سے زمین نمود
پریشان خرام ما و پریشان سزا قوسی ز دل در آستین دارم و کہ او بخش بر باد ہر دم از تجانہ دیگر و صاحب کن
زلت پریشان سیرا نظارہ کن و باعث خواب پریشان از من بخون بکس و بچہ نصیر حرم آئینہ روشن یار است
تخت مشق پریشان نفسانم کردند و این پریشان خنما علی ہای کل بجا گشت و شنائی خود نہ تا آشنائی با پیت
خوب چشم پریشان نگاہ او غوریدہ کہ در دور روز ہزار ہا شناسا گرفت و گذشت و خوب کردے کہ رخ از غیب پنهان
کردے و ہر پریشان نظر سے قابل دیدہ گزشت و برق ہفت و کین غم جو بیت ہست و تا پریشان خاطر
خاطر پریشانی شتم و شائد رادست شد ز بے او بے شک ایجا و نہ نکت گنجاہ پریشان سخنان و پریشان
گفتگو سے کہ خط نسیم سپریدہ و بہل ما از گ کردن طالش در گویا ہست و آن را کہ از فرشتن تو ان ہر ہر آرد و
در پردہ دل زلف پریشان رقی بہت و عرنے سے من پریشان کوی و سہوانہ نشین سوا ہر زہ دست و من بودا
نامہ و ماہ من سودا من و طاب سے کاہ پانہ کئی کاہ عزایم خرانے و ای سخنان کبر و کس این پریشان
وای ہست و جنون عشق پریشان دماغ کرد مرا و چنانکہ بے کل از بے کہ امید نامہ و سرفطرت سے جنون کوی
شہرت شد بہ من چون کشم بار و پریشان ما کہ عشق خرم کوہ صحرا را و راسخ سے جنون تو وہ در بارہ چند
پریشان گرہ دیوانہ چند و ظہر سے پریشان ظہر کان از داندہ خالی و چنان مردک و دام دارند و خسرو
سے زرد من دلکس ہم سے محبت یکتہ لیکن و زیبائی بخت پریشان کاری ترسم و بدل سے پریشان
روزگار آتشکے را دوست میدارد و سر و زلف سادہ زردم تو نید با زبے و درین نخل پریشان جلوه ہست
حسن ہر جا و شگفتن کہ پروردگے دیدہ آئینہ مار مع الزار العارسی پرورش با کس و با لقمہ دواد مجہول
نفس و باز خواہست و با لفظ اخوان و در ضمن ستل اول در تفسیر بر آگہ گے و دوم در تفسیر زنا گشت پڑھرون
لازم ہست و درین شعر سے خزانے معلوم میشود کہ متد سے ہم آگہ سے از کشتن سپر چکل شکفہ کہ من بہر مرد
ام بہت کل نقاب را بہ ظہر سے شگفت از باغ آگاہی کل امید و از باعث و حاصل چون محوم دست غفلت
ساخت پریشاں مع اسین اطمینان پس ترجمہ ہست کہ کاہی بے تعقیب نفسی آید و کاہی براسے
تفریح تعقیب ہست کہ تالی را نفس با خرد در زمان ہستہ و اول برادہ خلی در وجودمانے بود چنانکہ بگوئی اول بہر کہ پس
پہرشتن پس برادرش و تفریح انکہ اول را با وجود تقدم در تفریح نے متا دخل در وجودمانے بود مثالی این
ہر وہ چنانکہ بگوئی زید کیدہ در دست ہست دست جنبا بید پس کیدہ حرکت نمود پس جنبا بید دست تقدم ہست
قطر بہ حرکت کیدہ و وجود حرکت کیدہ را پیش دست سبب گردیدہ و چنانکہ گفتہ شود کہ زید با کل سخن بنا ہست نمود
پس اور سہال شد کہ اکل تقویا را با وجود تقدم نے قدم نے ہم بہت بر وجود سہال و کل تقویا ہست و
دست سے سہال کدا فادرا استاد فقیر لغت گوید کہ از خواہن این کہ کی ہست کہ مقلوع الا ضاد ہم آید

کون است پس هم معنی مرزو کلمه ندرت بود چنانکه پس نمودا شود طوری که سازهت برکی که ساق کس
 با دست + در دگر دل مندی با دست + نامید ز شرم کو چنگ زیر نیل + بنا پس هر کردی مجلس با دست
 صاحب سست اگر کشد و از این تو محض پیک + در نه بیرون شود از بخار پس بر نمای پس دست نشان زن
 میرجلال الدین حسعلای سے تو ان ز شسته عشق کزیرت نهاله + که جو رخ نه که اورا پس دست و نشان
 پس گوشش افکندن کنایه از دهنشده انکاشتن کمال اسمیل سے و باخی گو یوید آن سبر عجمای خوشبیت +
 پس گوشش افکنده سلسله بدبختی که پس کس کار دلی کار نشسته بودن در رفتن و بر سر کار رفتن و
 نشستن بیشتر شدن بکارے جاتے گیلائے سے رو پس کاری نشین بدبخت کنی + از بد و بد خوشی و غم
 نشوده را + که زید کس از خواج چون خص شد + رساند نیک بند نشست و پس کار + شیخ شیراز سے
 نشای پس کار خوشین نشستن + لیکن توان زبان مردم سخن + شفای سے کفتمش نوی از تو بیز است +
 گفت با صبح در پس کار است + مبرم شاه سے مبرم که خفته بود زون کار و دام + کس با حلاق داد و پس کار
 خوشت + سلیم سے شاد بهار و درت هر کسی بر سر کار سے سلیم + مقرب هم در پس کار سے که میده آن نشست +
 منت خان سالی سے میون دشمنی که گفتار رفتند چون پس کار + این شکل شد بدیدار زشت و پشت و مضحک +
 در آب بیک جویا سے تا چند رود دل پله کار سے که خادو جاتا کے بود آواره پاری که خادو + طالب آملی سے
 زبان مار شده بوبے برتن نشین + چون بیخ و سگ نشسته بر سر کار + و در پس کار نشان زن نیز بیاید پس
 کار خوشی خاطر نشستن کنایه از اقدام کردن در کار سے و در انجام آن از پیشه کردن شیخ شیراز سے پس کار
 خوشی که خاطر نشست + زبان به اندیش بر خود نیست + یعنی هر که بے تامل اقدام کرد در کار که زبان به پیش
 خود را بر خود نیست بلکه شاد داد و همچنین درین بیت سے کسیه اتیاید چنین کار پیش + که خاطر نشسته پس کار
 خوشی پس زون بخا سے بجز از چنین تحقیق است که راه کج کرده از بے کسی در آعلن معاز از چنین نوی
 که کسی بر این اطلاع بیاید سے روز سے که لانی از بی او میرفت + اقبال رفتی بود هر سو میرفت + چون دید
 کمان ابر و شش با چشم زد + که کا سخن از قوت باز میرفت + چشم ندان نیز بجمعی بیاید ساکب بزده سے
 پهل عید ز شرم کمان بر روئے + نهاده است بطاق عهد به سخر + صاحب سے اشارت بر نمی تا بدول وحشی
 نژادین + جواه نوا زین هنگامه حکم پس جی وارد + نیتون دل مردم بود پس زده + سوا زلفت ترا جویو سے
 بهجیم + تا فیر سے مرصا میشو د از نا پیشش عایش + شام پنجم میرنه زلفت جو کاشن شود + محمد رضا کے
 نکرے سے جوه دشت شب عید برین بام پهل + دید چون گوشه برون سے ترا پنجم زد پس افکندن
 و افسان افکندن و افسان افکندن میر خسرو سے آن جمع قوی جو در پس کلمه + راه در اقصای قتل
 کلمه پس ستان و پس گرفتن داده را باز گرفتن مرزا صاحب سے بیستانه کریم داده خود را +
 ابر ز گوهر میسب ندارد + مرزا این در صفت سے من از خوبان عاشق کوش کفای طفل خودام + که کار گامی
 دهر بوسے زمین فی الحال پس گیرد پس سرخاریدن عذر و پنهان آوردن پس را از خوشستن نکلند از نشسته

داندیشہ فردر نشن پس وکان بردان فریب دبار سے وادون پسین مقابل پیشین داکر ووزوہر نمینی
 نیز مقابل پیشین بہت ہرود منی مرقیہ سلیم سے ہاسم وور بودر سپہ خام ہرین وگرسنے کہ دو پارہ کوہ یک
 سرکین و لیکن تھہ بلند پست ایشان و فرق است جو سایر ای پیشین پسین پست با نفع مقابل بلند
 چون بخت پست و دانش پست ذر لفت بہت و دانش پست بستند آن در لفظ بلند گشت و مقابل با او ہر تھہ
 مراد من کو تہ است و فرق نہیں انکہ پست و حقیقت چری بہت کہ مقابل بلند بود و ارتفاعی در ان ہر و بخت کو تہ
 کہ تھہ ارتفاع در ان ضرور است و طول با دو بعضی جا بہت یعنی کو تہ نیز مستعمل میشود چون تھہ پست و دیوار پست
 و یعنی کم دانہ کہ چون قیمت پست و پاشتی پست و نیز یعنی خراب ویران و در نیمہ جاہ پست سراج الدین سکری
 سے گزنا نیار سے بیدادوست و کہ آباو گزوز بیدادوست و صاحب سے نہ پست فخر متعارف زبان در
 خاکہ چاشنی کو تھہ کی پست است و شیخ لود سے سے اسے زلفت قیمت با فوت پست و ہر خسرو سے
 جانا زلفی است پر وہا تہ لفت تو و چندین کہ چہ نیر سے آن زلف پست را و طور سے سے گردی و
 بفلک زبردست است و بالا پیشین نیمہ زرخ پست است و با لفظ کردن و شدن مستعمل چون پست
 کشین سہرا پر و یعنی فردر قادی سہرا پر و فار یا بی سے چون ہر زخت خسرو سیار کان علم و در خاک
 پست گشت مراد پر و غلم پست کردن ہوا کتا یہ از کم کردن آرزو سے نفس زبا سے سے ہوا کے پید ہاشی
 پست گردان و رضا با بقصا ہر دست گردان پست کردن ہر کتا یہ از نرم کردن ادا ز تا خوب تہ
 سلیم سے فریاد شد ز خانہ مہایہ بلند و مطرب ز سبکہ فر مراد پست بلکند و پست فطرت و پست
 ہمت ہر کام مورد غمی سے نہیں و سخن پست فطر تان مشہور و بلند نیست صدا کا سہ سفالی را و حکیم سے
 پست فطرت ہوس گوشہ عزت کند و تا کہ ابر سہرہ نیست و شس خرم نیست و مرزا رخصی دانش سے
 کے از بالی ہا ہر پست بہت قسمتی دارد و بر ان سہر سایہ اندازد کہ شور و دوتے دارد پستہ بالکبیر و تھہ
 مرد و نفس خوب آن و بہترین آن فریبی است و نیز کنیہ از دان محبوب پستہ قندی پستہ کبیر
 گرفتہ باشند و محبت پستہ و یاد ام قد سے و نیز کنیہ از ستم سے شیرین اصنی سے بیان پستہ لبان نقل طلس
 این سخن است کہ بہت شور چہاں پستہ ہے قندی پستہ ننگ کتا یہ از قدر سے ننگ دالہ ہر
 سے از ہر سخن پستہ ننگے بزرگ خواہ و چون سچ مکان و خزر زبا ہر سے نیست و حکیم شرف الدین شفا
 سے سچ دہنے کہ چہ سان سہرہ کئے دوزخ تاب و پستہ نگی اگر ہر سہر زباک شور و پستہ لب و
 پستہ دان ہر اسکا خوب است و این زرجبت تکلی دان بود پستان ترجمہ تھی و تہ سچ کوی
 جاب اہل تہ نور بر تہ بیضہ نوی از نشیبہا و صفات دست و با لفظ کشان و مستعمل در پیش والد ہر و در تھہ
 بزاب کوبہ سے یا ماد میں کشادہ پستان و در وادون شیرازی بقان و دیگے از شر و در تھہ پستہ کفہ
 سے و پستانش کہ آرام و دست اند و در محو گر ان سہر خود بہر ستانہ و ر سینیہ تا کم در ہر سیاہ
 درو پستان جاب و ناف گرد ہر و دو پستان ہر کے چون تھہ نور و چاہے خاستہ از عین کا نور و دونا تازہ

ہر ایک نونہالے + اور ہر حق حسن دوسرے + ہر حیرت و دیوانی نیت + ہر ترسج بروکسیب نکت + ذوالقرن
 رومی کشتہ لجا + ہر چہرہ پر کردہ برہ + ملائقی بی سے طم شیر شکر چہ پید اند + اندک غافل زار پست
 چہرہ و میلے کہ پیکر و استخوان سید تکلم + ہر جوگان ہرے با گوی پستان در گریاش + نیم از پرورش در گوی
 راضی + زانکہ لون خوردہ ام از ابلہ پستان پستان سفید کردن کنایہ در ہر جی و سنگدے ملا قاسم
 مشہدے سے انقی بید با نکت سپاہم زان سب + گرد و نور خستین دایہ ام پستان سفید پسر مراد
 پس و پور ہر دو بضم و ارشاد است کہ مقلوح الاضافہ ہم آید مزا منظر طرت سے ذم را بردہ بازار گفت
 پسر ہر جہم بازی + متاع ارز و در زان کنے مطلب گراشتہ + ملک شرف سے ویر نہ بجدی کہ دم ز بخار است
 مارا براد است نزد پسر ہم است + لا اور سے سے آن پسر ہر غیر کسیہ ماد خوشنویس + آن برادر زادہ خوش
 شیرین ادا ہے سینے سے پسر اور رنگ کہ در لغت جو کند است اورا + تاج چہرہ است کہ ہر مرد عجبہ است اور
 پسر ہند در غصہ و نش کنایہ از معاد و شیدا سے ہند خوشوار گو بود چہ عجب + کہ بود اور معاد یہ ہند
 پسر سبکتگین و پور سبکتگین کنایہ از سلطان محمود غزنو کے شغالی سے جلوہ سبکتگین از توشہ
 افت قیس عامے + ہر پسر سبکتگین خستہ کنی بلاندا + شانسے نگو سے بیخ یاز جو محمود دید با خود گفت +
 کہ بادشاہی پور سبکتگین نیت پسر رز و پسر تاک کنایہ از خوشہ انکور دروش و الم
 ہرک سے تا تو شکستہ بیاد پسر رز + در محبت لادختر زور چہ شہادت + علی خواستے سے بودہ تا
 پردہ نشین در حرم دیدہ انکور + جلوہ دختر زور پسر تاک کرد + وزیر پسر ز ساقی شوکت نجار سے
 کسر نیت بہ زرم بادہ بیکانہ زکس + ساقے پسر زور بہت وی دختر زور + پسند و پسندہ + و
 پسندیدہ خوش مرغوب چون گوہر پسندیدہ رہا حفظ آمدن و اتقاد کی مستعمل نامی آن بلفظ تاکندہ طلاق
 تا پسند بر مردم بے تمیز و فعل زشت ہوا آمدہ کاتبے سے جہاز ہلاک کا تبے تمام زدہ داد و دوش + پسند
 گرچہ اینچ آید پسندہ لم + و خستے سے مزار کشیش محبت ہیں پسندہ افادہ کہ گرچہ بہت صدا در گرائی
 بر پسندہ - مشکل پسندہ - دشوار پسندہ - دل پسندہ - خدا پسندہ - خدمت پسندہ - خود پسندہ - چنانست پسندہ - خاطر
 پسندہ - دل پسندہ پسندیدہ گوہر پسندیدہ کار و پسندیدہ کشیش و پسندیدہ را
 پسندیدہ دین بیدل سے جہان بے نیاز کے فوہان کے مباد + چون شدہ دل از نگاہ غافل پسنداد +
 سدھی سے پسندیدہ کاران جاوید نام + تطاول بگورند ہر مال عام + حکایت شہو کوہ کے نام جو ہے +
 پسندیدہ دین بودا کبیرہ خوسے + پسندیدہ را کشید و خورد + جہانے بے فوہان کرد + ہر عن
 زشت سے بر افروخت روکے + پسندیدہ و گفت ای پسندیدہ گو سے + یکے در میان سگے تشہیر یافت +
 ہر دن از رتی در جانش نیافت + کلر و کرد آن پسندیدہ کشیش + جو خیل اندو بہت دستار خوشی + صاحب
 سے باوہ بے پشت از سر زود ہر دن می رود + بوسہ لب سے تو خطرا قوامی دیکر بہت پسر اک
 در فرہنگ تر کے ہنر کہ از ساقہ جا رہا دیان بود آید و خشی سے ز جہنم عیبہ جو غافل کہ بر سر است +

کہ بر سر است + پیشش پیشما کہ بر سرش است این سیرک مع الشیخین المعجمت باظم ترجمہ غرہ و تاقین از
 صفات اوست دست و سندان در لفظ نکشت گذشت و نیز کی از شو گوید سے بود پیشتر فردن از حد او صاف + بزرگ
 نوزسم نازگرو صاف + یعنی مدد و معاونت وقت و توان کے مجازت ہے بجز و یعنی دورے کو برای تقویت
 مستی و خراب نماز تر چاک کہ گوید شراب پشت دارد او بی پشت دور ہندی تباہی منہ ی یعنی دورے کو سے
 عورتا دور سے کہ منی بغیر از خصوصاً قاسم شہیدی سے ول ہی عشق نازد و خیر از جلوہ حسن + پشت از بادہ بود
 آئینہ منارا + وسطی مکون وہ طراسے مشایخ طیل از دخل غری اند + ہمہ پشت از فعل بردہ اند + از رزومہ
 پندہ پشت + کوز پشت + ہی پشت + حلقہ پشت + خار پشت + مرج پشت + تنگ پشت + سیاہ پشت +
 دامن پشت پشت آئینہ و پشت مکان و پشت لب و پشت چشم و
 پشت ناخن ہر کہ لم معروف صائب سے انکہ روزم جو پشت آئینہ کرد + تون دید دور اندیش
 از چمن چشمش دل عشاق دو نیم است + کار و شمشیر کند پشت کمانش + سے شود ہمہ پشت ہر دعاقت
 پشت لب + سبزو خط جبرون از عدم خواہ زون + طالب ہے + رسم غلبہ ایم در تہذیب عشق + یک
 پشت ناخن از دل باخبرش نیست + پشت پاسے + و تمانے و پشت انداز مثلاً وہ بین
 کہ ہر زغال نیز اطلاق کنند لیکن یعنی اول شہم است پشت چشم نازک کردن و پشت چشم تنگ
 کردن و پشت لب بر زون نازد و زور در گزین سو کو چاہے سے بیت جبین عفت و جبروت +
 پشت لب بزور و باد بردت + طراسے قدح راز پس چہ افروختہ + بطر بادہ را بال و پر سوختہ + چنان
 پشت چشمی تنگ کردہ است + کہ طری گران را سبک کردہ است + مگر سید شرف سے عالمے پشت
 پشت چشم نازک کردنش + چشم پوشیدہ زبان را تیج خواہا پندنت + صائب سے ہی خزان صین پشت
 چشم نازک بکنے + چشم ہا ان چشم + کسر و ساداد یہ است + صفہاں گو پشت چشم از رومہ بزازک بکن
 خاک و اس گیر غرت تو تپے ناس است + و اسے سے تیبہ از ضرب جبروتارک + ہر حسرت پشت چشمی کہند تک
 و پشت لب بزور و جماندن لب بلا در تپے کو داغ بیفرشد درین از اہل زبان بہ تحقیق رسیدہ وہ وہ صطلاحات
 مراد و پشت چشم نازک کردن است پشت کمان کبھی لب و بہ پشت کمان گزفتن چنانکہ کہ پشت
 نیز روند ناخن جو در حالت تیرند ناخن پشت کمان جانب حریف بندے اس کے گلے در شوی سوانج بچھال
 سے ہر دلش از چشم مست بخواب + سے زہد پشت کمان بر آفتاب پشت دور در محاورہ ایران
 کفش کن شغای سے حاصلے ہوو یکدم از آمد و شد اجاف + از کیوہ کفکش ندے پشت در تو بہ محسن باغ
 سے ماز و خلوت شد سے خورشید با پوش ترا + کہ ہر لبس دیر اکون پشت در نقادہ است پشت کمان
 انکندن تیر اٹھان سے تو صدہ نکلند اند + پشت کمان بتر کفش بر تیر آفتاب + پشت سر سے
 دیدن بھی رفق اوراد یہ ان چون کے خود ستای ہر کند گویند تو ہمیں ابن لاف تیرسد ، پشت سرفلان و فلان
 دیدہ ایم تو در چہ عرصہ پیشی و نیز چون جس کے کند ہا خاطر شہند گویند الحمد للہ کہ پشت فلان دیدیم یعنی عرضش

نقل کرد لشکر و خورشید بدیم یا آنکه کسی در حق شکرش کند که بگوید که من پشت فرموده بجز ترا حواسم
 وید و این از اهل زبان تحقیق رسید صاحب سے از دم مرد مرغان کے شود انفرودہ دل چشمت پشت کس خدین
 بسیار ادبہ است و پشت سر کنایہ نہ تھا کے سترائیر سے بہت نصیحت پیشہ لاین پس کلمات عمل
 ہوا چنگ گوید پشت سر اور برابر کفہ است و در واقعہ دار نظر پیمان شدہ ما خود از معنی اول است تا اثر سے
 پشت سر پارے کہ باشد رسم اور یکسانگے چشمت بد چون حرف و نم جان در یک قالب است پشت
 ماہی کنایہ از شب نظامی سے سواد کہ درو سیاہی خود و در کو در پشت ماہی خود لیکن اندک
 زجر منی حقیقی نیز درست میشود و درین بہت بر من سے سے زانک خستہ رہنے پشت ہا ہم و ز خون
 گشتہ رہنے پرے اور بخار و عبارت از پشت آن ماہی است کہ زمین بر سطح آن مغزاش است پشت
 زمین کنایہ نہ تخت افری پشت چمن کنایہ از چمن نوشتہ اند پشت پروین کنایہ از شتر
 در کشت نظامی سے در اور زمان ناسے زمین زود و سوار برده بر پشت پروین زودہ کہ انی نہیں شرح
 لیکن ظاہر است کہ تہا لفظ پروین کنایہ از شتر نہ کوہ است نہ پشت پروین نیز کہ لفظ پشت در بخا منی
 خود است کہ معانی شدہ جو ہے پروین پس سبب برده بر پشت پروین زون کنایہ از تہہ کوچہ کون و کمر
 بار کون بود و اعلم بختیہ الحال پشت بام طرف پروین بام نیز صاحب سے علس زو چون بخا تہہ
 رسودہ و در پشت بام آئید تہا سے شود و پشت خار چتری شہد از ابن یا دنان ہا ہے
 و عالج و امثال بصورت بختہ آدمی کہ بر جو ہے باریک دور نصیب شد و پشت بہ ان خار نہ پشت دست
 پشت پای ہر کہ ام خوردت اما پشت پا زون و پا زون صاحب سے دست چون در کمر
 تہہ دست زخم و نمک چون شستہ مکر کہہ بازوہ ام و ترک کردن خان از دست شخ کہ سے بارب
 بیش گیت بعدا کہ نیز و دست پشت پارچہ پشت دست و نوشتہ کہ پشت بازون در محل رو کون
 اشیا و سباب دنیا مستعمل است ہر شخص دیدہ شدہ شاکو نیکو فلاکس بر او در پیر یاد خود بہر پشت پاد
 من لوی غلیہ پسند و در برہن منی عرض کردن و تہرم شدن نیز آورہ و دست و پا زونم در گرفت
 پشت و پا زونم دارستم پشت مغل مقابل روے مغل دین کاہت اثر سے ہند متاع کہ کا در
 اثر و روی کہ ہر شمش تر از پشت نخلت پشت تیغ و پشت شمشیر مقابل دشم شیر صاحب
 سے خواب آن چشم را بندہ تر از بیداریت و پشت شمشیر تان نیز تر از دم ہند پشت کار مقابل
 رو کا در دین استارہ است صاحب سے قاشق چہہ مار از ہا معلوم است کہ در کار رسم از پشت کار
 معلوم است پشت دست خایون کریدن و بدن ان کریدن وہ مرگدن نمایان شہان
 شدن و مسافت خوردن حکیم تر از ہستانی سے میل از غصہ پشت دست بر کند و گریان چاک
 زوار سر بنگیدہ صاحب سے باہر جگونہ راہ در ان رلف دست ما چاکے کہ شامہ می کرد از دور پشت
 دست و شمشیر از سے ہند سے سبک دست درون بیخ و بدن ان گز دست دست درین

دست دروغ + روک دروسه + دست کن بگزاره + تا حد و پشت دست می خاید پشت پای خارین کنایه از
نطق و چاپلوسی کردن آنور سے سے اگر او پشت دست نیاید + مهر پشت پای نیخارد + و صغی کنایه از شاد
شدن و خوش آمدن نوشته اند و این سینه خواهم پشت دست گشتن پیش چتری و در پیش چتری
کنایه از عجز و کالج کردن صاحب سے پیش چشم سید دل بیکند از پشت دست + اگر چه خطا بسیار ازین
کافر مسلمان کرده است + در پیش عارض تو کر که گشتن + از برگ بزرین شیخ طور پشت دست +
پشت دست بزرین نھاون نوعی از تعظیم هندوستان و آنرا ترکه کورنش گویند ظهر سے سے
بنشیم چون چاکران کنین + فلک پشت دستی هند بزرین پشتا پشت سینی پشت پشت از عالم
و دشا در پیش آنور سے سے تا بود در زین پشتا پشت + با حقانے فلک نصای روم پشت
دست و زون و افشاندن و خوردن کنایه از روشن کردن و روشن نمودن
سے نکایم نزد تو گردیده است + پرے گراهی خورد پشت دست + صاحب سے هر کس نشان بزرین
بر شور پشت دست + از جمل زونجان ز نور پشت دست + مخلص کاشنے سے کے ردی دست دولت
دینا خوریم کی + فقرم زند عشمت فقور پشت دست + از شرح سادت به بیضاست نامام + حکم فشا
پیشو طور پشت دست پشت کردن بر چتری کنایه از برفش کردن از خبر سے ملاطرا سے جو بند بان
روکے پر آب و تاب + کند ماہ نو پشت بر آفتاب پشت بر کردن و پشت نمودن و پشت
و اون شکر و نیز منی نهرم شدن شیخ شیراز سے سیاهی که در جنگ نمود پشت + ز خورد اکام او دران کشت
+ چو بیے که لشکر به پشت دار + به تهانده جان شیرین بیاد + و پسین کنایه از کان و اوان نیز بود سیر
سے سے بنده قامت شده سمر دهمی + شش منده سیب ذقت کشته بی + پشت تو زردی آینه صاحب است
من رود است اگر من پشت دهمی + عالی زمت تنگ نیز چکنه + در چو تو شوخے نگر زود چکنه + سپر
تر پشت مدی جانب ادبه انصاف به که بر نخر چکنه پشت یا حقن کنایه از زوت و مدد یا حقن +
پشت بر کوه بودن و داسشتن و پشت بر دیوار بودن و جران کنایه از کمال قدرت
و استغیا بر چتری مخلص کاشنے سے با عاشقان نسا زدنگ بیجا انقوم + در اند پشت بر کوه از تخت جانے
خولیش + تا شیر سے پشت فرخت با بر کوه منیش باشد + ستکار کیک خندان بر جا گلوسے میاست + صاحب
سے شوخی که در روز اول سنگین کوه پشت + میدید کاشش صاحب در خون طبعه + را پشت بر دیوار مان
کنایه از حیران ماندن صاحب سے گرزو کے خود بر بندار کے نقاب + پشت بر دیوار ماند آفتاب +
بیدلی از حیرت خوش بچین + برگ کل مانده پشت بر دیوار + صاحب سے در خاک اهل شوق جان در تر و لند
سیلاب پشت بحر مباحل نمیدهد + از تو کل هر که پشت خوش بر دیوار دیو + بکے سخن خاک مراد خلق چون
موا باشد + سا باشد پشت بر دیوار حیرت داده ایم + دیدہ آینه را نقشای چون منشته است پشت
کرم بودن اداد و اعانت یا حقن سلیم سے فریب چون گل و خنجر مزمبار + درین معنی که در پشت

